

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 7/2018

Cena \$ 2.50

JULY 2018

Kostel sv. Markéty u Kopčan

Letošní 5. červenec 2018 je připomínkou 1155. výročí příchodu Konstantina-Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu

Připusťme si, že opravdové, každodenní křesťanství začíná být v Čechách, na Moravě a ve Slezsku vzácností. Je to škoda. Kdykoliv je nám smutno ze současnosti, rádi se vracíme do minulosti. Pro současné občany České republiky, i pro naše krajany v zahraničí, by takovým návratem mohla být vzpomínka na působení, dílo a význam byzantských bratrů sv. Konstantina - Cyrila a sv. Metoděje. O jejich životech a jejich neuvěřitelně plodné duchovní práci toho bylo napsáno a už hodně. Připomeňme si proto dnes už jenom to málo, co po 1155 letech uplynulých od jejich příchodu na Moravu materiálně zbylo. Četné a bohaté archeologické nálezy jsou důkazem skutečnosti, že dnešní jižní a později i střední Morava byly mocenským, náboženským a kulturním centrem Velké Moravy. Jižní hranice Velké Moravy totiž probíhala podél severního břehu řeky Dunaje, proto také středem dnešní zástavby rakouské metropole Vídně. K Velké Moravě tehdy patřila celá severní část dnešního Rakouska...

Slovenská obec Kopčany vešla ve známost jako rodiště otce 1. Československého prezidenta T. G. Masaryka. Mezi Kopčany v okrese Skalica na Slovensku a Mikulčicemi na Břeclavsku, uprostřed polí, zdánlivě opuštěný, stojí donedávna málo známý kostel sv. Markéty (slovensky Margity) Antiochijské. K církevním obřadům nebyl už po staletí využíván, výzdoba jeho interiéru byla někdy v minulosti přemístěna, poničena, anebo rozkradena. Přesto je tento kostel dnes nesmírně vzácnou památkou. Je to jediný kostel přímo na hranici dnešní Moravy a Slovenska, který na svém místě stojí nepřetržitě už od časů slavné Velké Moravy.

Svoji podobou nevšední, směrem dolů se rozšiřující tělo křesťanského chrámu, pestrý sled vazeb a materiálů, různorodý kámen štípaný i lámáný. Úzká malá podélná okénka kostela jsou nahoře ukončena obloukem. Okénka jsou původní,

nedávno rekonstruovaná, v současnosti jsou vyplněna historizujícím sklem. Základy kostela obklopuje kdysi souvislý pás velkých kamenů. Pás byl vytvořen pořádnými kusy vápence s dodnes patrnými otisky mořských ulit. Stavba kostela připomíná románské Středomoří, Byzanc, nebo i civilizace mnohem starší.

O vývoji nejbližšího okolí kostela v časovém období od 9. do 14. století nevíme nic. Nejstarší písemná zmínka o kostele sv. Markéty pochází až z roku 1554. Tento kostel byl také zakreslen do mapy J. A. Komenského, která pochází z roku 1627. Zapomenutý kostel, stojící už dlouho uprostřed polí na pomezí Moravy a Slovenska, nevynikal ničím pozoruhodným. Dlouho nezajímal ani historiky, ani archeology. Zato opačný, mikulčický břeh řeky Moravy přitahoval archeology už po dlouhá léta. Od roku 1954 tam postupně odkryli slovanské hradiště, založené patrně v 6. století, které se o 2–3 století později rozrostlo v bohaté opevněné město, velmi pravděpodobně ústředí celé Velkomoravské říše. S okolními osadami zabíralo na tu dobu úctyhodných 200 hektarech půdy. V knížecí akropoli, nalezené u Mikulčic, a v jejím okolí archeologové našli základová torza 12 kostelů. Jeden nález tehdy doslova následoval za druhým. Ale i tak po polovině století trvání archeologických vykopávek badatelům stále něco chybělo - kostel nebo jiná původní, až do dnešních časů zachovaná stavba z 9. nebo 10. století.

Když se přibližně v polovině devadesátých let 20. století začalo kolem kopčanského kostela něco dít, nikdo netušil, že se rodí archeologická senzace. A když pak byly přímo před kostelem v roce 2004 nalezeny velkomoravské hroby velmožů se zlatými šperky, byl objev na světě. Kostel sv. Markéty je dnes 13. kostelem mikulčicko-kopčanské sídelní aglomerace. Vykopávky v okolí kostela z let 1998 – 2000 potvrdily úzký vztah kostela sv.

Směrem dolů se rozšiřující loď kostela sv. Markéty Antiochijské u Kopčan

Markéty Antiochijské k mikulčické velkomoravské pevnosti, a to i přes to, že stojí na opačném břehu řeky Moravy.

Téhož roku 2004 pak dochází k radikálnímu obratu v určení historického stáří kostela. Objev tří hrobů v původním půdorysu kostela umísťuje jeho založení do vrcholného období Velké Moravy. V hrobech se totiž našly typické velkomoravské šperky, pocházející z 9. nebo z počátku 10. století n. l. Nalezeny tam byly pozlacené bronzové gombíky (velkomoravské ozdobné knoflíky) a 1 pár zlatých a 1 pár stříbrných náušnic. Tento archeologický nález spolehlivě datuje výstavbu kostela sv. Markéty u Kopčan do období vlády Rastislava I. (panoval v letech 846–870) nebo Svatopluka I. (panoval 870–894). Výzkumy interiéru lodi kostela a přilehlého hřbitova ve směru na jih od kostela, a také výzkumy nartexu (předsíně) kostela dokládají, že tento kostel byl postaven na místě, kde dříve stálo mnohem starší sídliště.

Pokračování na str. 11

**Obrázek na titulní straně:
Kostel sv. Markéty u Kopčan**

Maria není cestou, ale ukazuje směr

Jedním z dávno uctívaných Mariiých obrazů je tzv. Hodegetria (Průvodkyně na cestě – Ta, která ukazuje cestu). Je pojmenován podle byzantského kostela v Istanbulu, který stál na trase karavan. Než se vůdci karavan vydali na nebezpečnou službu průvodců pouští, předstoupili před tento mariánský obraz a vyprošovali si Boží požehnání.

Na obraze Maria drží dítě Ježíše na levé ruce a pravou rukou na něho ukazuje. Udává tak směr cesty. Maria totiž není cestou, cestou je sám Kristus (Jan 14,6)... Ona je ale znamením na cestě: Udělejte všechno, co vám Ježíš řekne. (Jan 2,5).

A Maria tou cestou sama šla. (Kardinál Joachim Meisner)

Historie ikony Hodegetrie

Podle prastaré tradice svatý Lukáš, evangelista, namaloval v Antiochii nejstarší obraz Panny Marie s dítětem na rukou a věnoval ho Teofilovi, vysokému římskému úředníkovi, kterému adresoval své evangelium a Skutky apoštolů. Po smrti Teofila se ikona dostala do Jeruzaléma, kde ji později na své pouti do Savté země objevila Eudokie, manželka císaře Theodosia II. (408-450). Eudokie ikonu koupila a odnesla do Konstantinopole jako dar pro císařovu sestru Pulcherii. Ta ji věnovala mnichům kláštera Panaghia Hodegetria v Konstantinopoli, kteří se také věnovali opatrování a doprovázení nevidomých. Pro ikonu byl postaven zvláštní kostel Ton Odigon v přístavu na břehu moře. Chodili se sem modlit nejen průvodci slepých, ale také námořníci a rybáři, průvodci karavan a vůbec všichni, kteří se vydávali na jakoukoli cestu. Mniši z kláštera začali malovat kopie tohoto obrazu, které se šířily po celém světě.

Originální ikona byla oboustranná, původně s celou postavou Matky Boží s Dítětem na jedné straně a s ukřižováním Krista na druhé straně a byla jedním z nejuctívanějších obrazů v Byzanci. Původní ikona je dnes pravděpodobně ztracena, ačkoli různé tradice tvrdí, že byla přenesena do Ruska nebo do Itálie. Existuje značný počet kopií původního obrazu, mnohé z těchto starobyklých ikon se samy staly předlohou pro nové kopie. Nejznámější je z okruhu ruského Hodegetria ze Smolenska, nebo v Římě ikona Salus Populi Romani v bazilice Panny Marie Sněžné – Santa Maria Maggiore. Do této řady ikon patří též známá Černá Madona v Čenstochové v Polsku a v novodobé tradici ikona Panny Marie Matky Unie na Velehradě.

Maria - ukazatel pro křesťanský život

Hledáme-li v evangeliu člověka, který může být ukazatelem pro náš křesťanský život, setkáme se s Marií. Máme ji před sebou v různých situacích, ve kterých se i my, lidé 21. století, znovu nacházíme.

Podívejme se například na Marii při zvěstování. Přichází k ní anděl, představuje se jí jako posel smlouvy, kterou s ní chce Bůh uzavřít. Maria svým „ano“ umožnila Bohu, aby se skrze ni mohl stát na zemi člověkem. Nestačí, že si ji Bůh vyvolil. Potřebuje i její souhlas. Teprve tímto „ano“ se uskutečňuje tajemství vtělení. Víra se zde mění na okamžitou připravenost.

Také my prožíváme okamžiky „zvěstování“, okamžiky jasného Božího volání, chvíle, které od nás vyžadují životní rozhodnutí! Rozhodnutí, které nás vybízí všeho zanechat, všeho se odvážit a věřit, že krok, který se od nás požaduje, je přes svou možnou tvrdost výrazem Boží lásky, a že slouží k uskutečnění toho, co s námi Bůh zamýšlí. Jistěže takové pozvání mnohdy neodpovídá plánu, který jsme si snad pro svůj život udělali. Avšak vůle Boží má pro nás nakonec ve všech důsledcích větší cenu než naše plány.

www.maria.cz

‘Οδηγήτρια - Hodegetria Ta, která ukazuje cestu

Ikona znázorňuje Theotoks – Matku Boží Pannu Marii, která drží Dítě Ježíše na jedné ruce, zatímco druhou rukou na Něho ukazuje jako zdroj spásy pro lidstvo, doslova jako na „Cestu“ k Nebeskému Otci. Hlava Panny Marie se sklání k Dítěti, které zvednutou rukou žehná světu.

První obraz

je připisovaný sv. Lukášovi.

U Hodegetrie v Konstantinopoli

se modlí ti, kdo se vydávají na cestu.

Konstantin a Metoděj

si berou Matku Boží jako průvodkyni na svých cestách.

Před ikonou Salus Populi Romani

jsou položeny na oltář staroslověnské bohoslužebné texty a tak je schválena staroslověnština jako liturgický jazyk.

Palladium země české

je kovový obrázek, na kterém je vyobrazena Panna Maria s Ježíškem v náručí, který dostala dle legendy sv. Ludmila od sv. Metoděje při křtu.

Ikona Matky Unie na Velehradě

je znamením úsilí o sjednocení křesťanů západu a východu v poslední době.

LITURGICKÁ ČTENÍ

16.neděle v mezidobí - 22.července 2018

1. ČTENÍ - Jer 23, 1-6

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

„Běda pastýřům, kteří ničí a rozptylují stádo, které pasu“ - praví Hospodin. Proto praví Hospodin, Bůh Izraele, o pastýřích, kteří pasou můj lid: „Vy jste rozptýlili mé stádo a rozehnali jste ho, nestarali jste se o ně: proto já se postarám o vás pro špatnost vašich skutků“ - praví Hospodin. „Já shromáždím zbytky svého stáda ze všech zemí, kam jsem ho vyhnal, a přivedu je nazpět na jejich luhy, porostou a rozmnoží se. Vzbudím nad nimi pastýře, kteří je budou pást, nebudou se již bát ani strachovat, už se neztratí“ - praví Hospodin. „Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy vzbudím Davidovi spravedlivý výhonek, krále, který bude panovat moudře a konat právo a spravedlnost na zemi. Za jeho dnů dojde Juda spásy a Izrael bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budu nazývat: Hospodin je naše spravedlnost.“

2. ČTENÍ - Ef 2, 13-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Protože jste nyní spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste kdysi byli vzdáleni, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části židy i pohany spojil v jedno a zboural dělicí přehradu, když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která záležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka, a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství. A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

EVANGELIUM - Mk 6,30-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někde na opuštěné místo a trochu si odpočíte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas ani se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když Ježíš vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

17.neděle v mezidobí - 29.července 2018

1. ČTENÍ - 2 Král 4,42-44

Čtení z druhé knihy Královské.

Nějaký člověk přišel z Bál Šališa a přinesl v chlebníku Božimu muži Elizeovi chléb z prvotin. Dvacet ječných chlebů a jídlo z rozdrcených čerstvých zrn. Elizeus řekl svému služebníku: „Dej to lidem, ať se najedí!“ Služebník mu odpověděl: „Jak mám tohle dát stovce lidí?“ Elizeus řekl: „Dej to lidem, ať se najedí, neboť tak praví Hospodin: Budou jíst, a ještě zbude.“ Dal jim to tedy, najedli se, a ještě zbýlo podle Hospodinova slova.

2. ČTENÍ - Ef 4,1-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Povzbuzuji vás já, vězněný pro Pána: Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali. Buďte přitom všestranně pokorní, mírní a trpěliví; snažte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení spojením poutem pokoje. Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech.

EVANGELIUM - Jan 6,1-15

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš odešel na druhou stranu moře Galilejského neboli Tiberiadského. Šel za nim velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky. Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat. Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ Jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra, mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co je to pro tolik lidí?“ Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedicím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy, a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“ Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám.

18.neděle v mezidobí - 5.srpna 2018

1. ČTENÍ - Ex 16, 2-4. 12-15

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Celé společenství synů Izraele reptalo na poušti proti Mojžíšovi a Áronovi. Synové Izraele jim řekli: „Kéž bychom zemřeli Hospodinovou rukou v egyptské zemi, když jsme seděli u hrnců masa a jedli chléb dosyta. Vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste umožnili celé shromáždění hladem!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Hle, jako dešť vám sešla chléb z nebe. Lidé vyjdou a každý den si nasbírají dávku na den. Chci je zkoušet, zda půjdou v mém zákoně, nebo ne. Slyšel jsem reptání synů Izraele. Řekni jim toto: K večeru budete jíst maso a zrána se nasýtíte chlebem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh.“ Když nastal večer, přilétly křepelky a pokryly celý tábor. Zrána padla rosa na tábor kolem dokola. Pokrývka z rosy se rozplynula, a hle - na povrchu pouště bylo cosi drobného, šupinatého, jemného jako jíní na zemi. Když to synové Izraele viděli, ptali se navzájem: „Co je to?“ - neboť nevěděli, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je chléb, který vám Hospodin dává k jídlu.“

2. ČTENÍ - Ef 4, 17. 20-24

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Říkám vám a zapísačím vás ve jménu Páně: Nežijte už tak, jak žijí pohané! Jejich smýšlení je neplodné. Takhle jste se tomu přece o Kristu neučili! Vy jste přece o něm slyšeli a jako křesťané jste byli poučeni podle pravdy, která je v Ježíšovi, že máte odložit starého člověka s dřívějšími způsoby života, který je chtivý rozkoši a žene se do zkázy. Stále si obnovujte mysl po její duchov-

ni strance a oblečte člověka nového, který je stvořen podle Božího vzoru jako skutečně spravedlivý a svatý.

EVANGELIUM - Jan 6,24-35

Slova svatého evangelia podle Jana.

Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci nejsou na břehu, nasedali do člunů, přijeli do Kafarna a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomijí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom poznali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Řekli mu: „Jaké tedy ty děláš znamení, abychom ho viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti mannu, jak je psáno: 'Chléb z nebe jim dal jíst.'“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prošli ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

19.neděle v mezidobí - 12.srpna 2018

1. ČTENÍ - 1 Král 19, 4-8

Čtení z první knihy Královské.

Eliáš šel na poušť asi den cesty. Šel si sednout pod jednu kručinku, přál si smrt a zvolal: „Už je toho dost, Hospodine, vezmi si můj život, neboť nejsem lepší než moji otcové!“ Leh si a pod tou kručinkou usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň, jez!“ Podíval se, a hle - u jeho hlavy chléb upečený na rozžhaveném kameni a džbán vody. Najedl se a napil a znovu usnul. Hospodinův anděl se vrátil podruhé, dotkl se ho a řekl: „Vstaň a najež se, neboť cesta by pro tebe byla příliš dlouhá.“ Vstal, najedl se a napil a šel v síle toho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorebu.

2. ČTENÍ - Ef 4, 30 - 5, 2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Nezarmucujte svatého Božího Ducha, který vám vtiskl svou pečeť pro den vykoupění. Daleko ať je od vás každá zahořklost, přehlivost, hněv, hádání, nactiutrhání a všechny druhy špatnosti. Spíše buďte k sobě navzájem dobří, milosrdní a jeden druhému odpouštějte, jak i Bůh odpustil vám pro Kristovy zásluhy. Ano, napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a zcela vydal sebe za nás jako dar v oběť, vůni Bohu velmi příjemnou.

EVANGELIUM - Jan 6, 41-51

Slova svatého evangelia podle Jana.

Židé reptali proti Ježíšovi, že řekl: „Já jsem chléb, který sestoupil z nebe.“ Namítali: „Copak to není Ježíš, syn Josefův? Známe přece jeho otce i matku. Jak tedy může tvrdit: 'Sestoupil jsem z nebe?'“ Ježíš jim odpověděl: „Přestaňte mezi sebou reptat! Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. Stojí psáno v Prorocích: 'Všichni budou vyučeni od Boha.' Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od

Boha, viděl Otce. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti mannu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“

Nanebevzetí Panny Marie - 15.srpna 2018

1. ČTENÍ - Zj 11,19a; 12,1,3-6a. 10ab

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy. Potom se objevilo na nebi další znamení: veliký ohnivý rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy a na každé hlavě měl čelenku. Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem. Ten drak se postavil před ženu, která měla rodit, aby pohltil její dítě, jakmile ho porodí. A porodila syna, chlapce, toho, který má vládnout všem národům železným prutem. Avšak její dítě bylo uchváčeno do nebe k Bohu, k jeho trůnu. Žena pak uprchla na poušť, kde měla místo připravené od Boha. Tu jsem uslyšel hlasité volání v nebi: „Od nynějška patří vítězství, moc a královská vláda našemu Bohu a panování jeho Pomazanému.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 15,20-27a

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu Otcí a až zlomí vládu všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. 'Všechno' totiž Bůh 'podřídil pod jeho nohy'.

EVANGELIUM - Lk 1,39-56

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“ Maria řekla: „Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédł na svou nepatrnou služebnici. Od této chvíle mě budou blahoslaviti všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Mocné zasáhl svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně. Mocné sesadil z trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté propustil s prázdnou. Ujal se svého služebníka Izraele, pamatoval na své milosrdenství, jak slíbil našim předkům, Abrahámovi a jeho potomkům navěky. Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 26. června 2018

Politické události

Prezident Zeman jmenoval Babiše podruhé premiérem

Prezident Miloš Zeman podruhé jmenoval předsedu hnutí ANO Andreje Babiše premiérem. První Babišova vláda tvořená pouze ministry za ANO v lednu nedostala důvěru poslanců, od té doby vládla v demisi. O novém kabinetu jedná ANO s ČSSD, ve Sněmovně by ho měla podpořit KSČM. Babiš si myslí, že by jeho druhá vláda mohla požádat poslance o důvěru 11. července.

ČSSD už svých pět kandidátů do vlády představila, i když Zeman má výhrady proti europoslanci Miroslavu Pochemu, který by měl být ministrem zahraničí. Babiš řekl, že v ANO zatím není jasné, kdo ze současných členů vlády bude ve funkci pokračovat. Zájem setrvat ve funkci, pokud dostane nabídku, dnes oznámil ministr dopravy Dan Ůok (za ANO), který přitom dříve mluvil o konci v kabinetu kvůli nedostatečné podpoře v ANO při řešení situace kolem tendru na mýtné.

Babiš po jmenování slíbil bojovat za české národní zájmy na půdě Evropské unie, bojovat proti korupci, plýtvání a za efektivní stát. "Budu naslouchat občanům a budu bojovat za jejich lepší život. A budu plnit předvolební sliby," řekl. Na novinářský dotaz, jak hodnotí, že vláda bude vládnout s podporou komunistů, řekl, že s podporou komunistů byli

zvoleni i prezidenti Václav Havel a Václav Klaus a vládu s nimi chtěl v roce 2006 vytvořit tehdejší předseda lidovců Miroslav Kalousek.

Doba mezi konáním voleb a tím, kdy vláda získá důvěru, bude nyní nejdelší od roku 1993. Dosud nejdéle čekalo Česko na kabinet s důvěrou na přelomu let 2006 a 2007, kdy se Mirku Topolánkovi podařilo uspět ve Sněmovně až napodruhé, a to 230 dnů po skončení voleb.

ČSSD v referendu schválila vstup do vlády, Babiš to uvítal

ČSSD má vstoupit do vlády s hnutím ANO, kterou by měli tolerovat komunisté. Ve stranickém referendu ČSSD bylo pro menšinovou koaliční spolupráci 58,53 procenta hlasujících, 40,20 procenta se vyslovilo proti. Výsledky hlasování uvítal designovaný premiér Andrej Babiš (ANO). Sněmovní hlasování o důvěře vládě by se mohlo podle Babiše uskutečnit ve středu 11. července.

Do hlasování se v ČSSD zapojilo 11.404 lidí, což jsou bezmála dvě třetiny členů. Hamáček účast ocenil. Proti zapojení ve vládě se postavily Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Královéhradecký a Jihomoravský kraj. Nejmenší podporu měla koaliční spolupráce na Ústecku, kde bylo proti účasti ve vládě 61,32 procenta hlasů. Nejvyšší podporu naopak vláda s ANO získala na Vysočině (76,53 procenta) a ve Středočeském kraji (76,28).

Opoziční strany nepovažují výsledek referenda za pře-

kvapení. ČSSD podle nich umožní vznik první polistopadové vlády s podporou komunistů. "Vedení ČSSD udělalo vše pro to, aby přesvědčilo členskou základnu, aby pod patronátem Miloše Zemana vznikla polokomunistická vláda ANO, ČSSD a KSČM," uvedl předseda ODS Petr Fiala. Podle KDU-ČSL se ČSSD rozhodla v rozporu se svými vlastními usneseními. "Bohumínské usnesení odmítlo spolupráci s KSČM jako nepřipustnou. Těsný výsledek referenda ukazuje, že pro mnoho členů sociální demokracie není tento závazek přežitek," uvedla KDU v dnešním prohlášení.

KSČM je ochotna tolerovat vládu při splnění svých sedmi podmínek

KSČM je ochotna zvážit toleranci menšinové vlády ANO a ČSSD, pokud programové prohlášení kabinetu bude obsahovat sedm základních programových požadavků komunistů. ANO má přitom zaručit, že příslušné návrhy zákonů Sněmovna projedná nejpozději půl roku před koncem volebního období. Na dnešním jednání se na tom shodlo užší vedení strany.

Dohoda s ANO podle Filipa stojí na principu jednorázové podpory vzniku menšinového kabinetu. "Pak na toleranci v průběhu volebního období s tím, že sedm programových priorit se stává součástí programového prohlášení. Priority bude předkládat vláda, poslanci KSČM budou mít právo předkládat další návrhy podle svého programu a vláda nebude zdržovat projednávání těchto návrhů," popsal Filip dohodu s ANO. Nestane se pak podle něj jako v minulých volebních obdobích, že návrhy

KSČM plénum ani neprojedná.

Pro podporu druhé Babišovy menšinové vlády mají komunisté sedm podmínek programového charakteru. Kabinet by měl podle nich prosadit předpis o obecném referendu, zvyšovat minimální mzdu, zdanit církevní restituce a chránit přírodní bohatství ČR mimo jiné tím, že by vodní zdroje přešly do vlastnictví státu, krajů a obcí, či ochranou těžebních ložisek před "zcizením do zahraničních rukou". Komunisté trvají také na valorizaci důchodů, zabrání dalšího nárůstu ceny bydlení a podpoře výstavby obecních bytů a udržení kvalitní dostupné zdravotní péče bez navyšování spoluúčasti.

Prezident Zeman na happeningu na Hradě spálil červené trenýrky

Prezident Miloš Zeman na Pražském hradě na venkovním ohništi spálil červené trenky, které v roce 2015 nad Hradem vyvěsili místo standardy členové skupiny Ztohoven. Podle Zemana je jeho kancelář zakoupila za korunu od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Zeman novinářům řekl, že politika by se měla dělat na základě výměny argumentů, nikoli na základě spodního prádla. Podotkl, že čas spodního prádla v politice skončil. "Abych tento názor dokumentoval, rozhodl jsem se, že červené trenýrky, které jsme za jednu korunu zakoupili od úřadu pro správu věcí majetkových, spálíme," řekl Zeman.

Hradní hasiči v plném hasičském vybavení trenýrky položili na ohniště a spálili. Akce se uskutečnila u rybníka v Lumbeho zahradě v areálu Pražského hradu. Sku-

pina Ztohoven na své facebookové stránce zveřejnila fotku z pálení trenýrek. K fotce připojila popis, ve kterém stojí mimo jiné "Trenky hoří; Prezident páli svou karikaturu".

Skupina Ztohoven v roce 2015 v převlečení za komíníky vyšplhala na střešinu paláce Pražského hradu a vyměnila prezidentskou standardu za červené trenky. Zabalili ji a hodili ze střechy. Později skupina Ztohoven oznámila, že vlajku rozstříhala a rozdala občanům Česka. Svou akcí chtěli protestovat proti chování Zemana jako prezidenta. Červené trenky se poté staly symbolem odporu proti Zemanovi. Soud členům Ztohoven za čin prapomocně uložil podmínku.

Stovky lidí si

v Ležákách připomněly vypálení obce nacisty

Stovky lidí se zúčastnily pietního aktu, který připomněl 76. výročí vyhlazení osady Ležáky nacisty, a uctily památku 52 vyvražděných obyvatel obce. Ležáky nacisté vypálili 24. června 1942 jako odvetu za atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha, dva týdny po vyhlazení Lidic. Premiér Andrej Babiš v projevu vyzdvihl důležitost NATO a EU pro uchování míru v Evropě. Připomněl, že Ležáky jsou místem tragédie, která se nesmí opakovat. "Atmosféra tohoto místa je velmi působivá. Přesto zde dosud leží tíha smutku tragédie, která se tu v červnu roku 1942 odehrála. Byla to zrůdnost, která nesmí být nikdy zapomenuta," řekl Babiš. "Važme si toho, že spory a možné konflikty v Evropě dnes řešíme a budeme řešit jednáním, konsenzem a dialogem v rámci EU, která je především pro-

jektem míru a spolupráce. Posilujeme NATO a budme v něm spolehliví a aktivní, ať se žádná válka do Evropy ani k nám už nikdy nevrátí," řekl premiér.

Mistopředsedkyně Senátu Miluše Horská v proslovu varovala před omezením demokracie a svobod a vyzvala, aby občané byli aktivní. "Nedopusťme, aby se období nesvobody opakovalo. Nesvoboda a ti, kdo chtějí pokorit demokracii a pošlapat lidská práva, jsou součástí naší společnosti. Každá doba vyžaduje, aby lidé nebyli lhostejní vůči tomu, co se kolem nich děje. Ať prosím lhostejnost a strnulost není naším novým nebezpečím," řekla Horská.

Tradiční součástí pietního aktu v údolí, kde se osada nacházela, bylo kladení desítek věnců u pomníku nazvaného Kniha obětí. Následovalo čtení jmen zavražděných obyvatel osady. Po proslovu a zapálení ohně do prostoru seskočili výsadkáři.

Nacisté Ležáky vyhladili kvůli zjištění, že parašutisté vycvičení v Británii z Ležáků udržovali vysílačkou Libuše spojení mezi domácím a zahraničním odbojem. První zprávy o odbojové síti na Pardubicku dostali nacisté od parašutisty Karla Čurdy. Nacisté 24. června v Pardubicích popravili 34 dospělých obyvatel obce, dalších sedm lidí z Ležáků a více než 40 spolupracovníků parašutistů nacisté zastřelili 25. června a 2. července. Třináct dětí z Ležáků odvezli, 11 jich našlo smrt 25. července v plynovém voze v polském Chelmu. Přežily jen sestry Marie a Jarmila Štulíkové, kterým bylo v době, kdy byly poslány do Německa na převýchovu, jeden a dva a půl ro-

ku. Dnes je místo bývalé kamenické osady národní kulturní památkou, osadu připomínají žulové pomníky s vytesaným křížem na půdorysech devíti domů.

Ze Slovenska

V Košicích zadrželi mezinárodně hledaného teroristu

Slovenská policie zadržela v Košicích Ukrajince, který měl i maďarské občanství a je mezinárodně hledaný terorista. Televize Joj uvedla, že měl zásobovat zbraněmi teroristické skupiny. Košický soud nyní rozhodne o jeho vydání na Ukrajinu.

Na zadrženého byl vydán mezinárodní zatykač kvůli podezření, že v minulosti na Ukrajině zaútočil na policisty a policejní automobily pomocí granátů a samopalů. „Je podezřelý ze spáchání trestných činů úmyslného ublížení na zdraví, hrozby zabiti, držení rukojmího, gangsterství, terorismus a útok na veřejné činitele," řekl mluvčí krajské prokuratury Milan Filičko. „V případě prokázání viny mu hrozí až 15 let vězení," dodal policejní mluvčí Martin Wäldl.

Na okraji Košic ho zadrželo speciální protiteroristické komando slovenské policie. „Na jeho zadržení se podíleli policisté národní protizločnické jednotky a národní protiteroristické jednotky v součinnosti s národní ústřednou Interpolu," potvrdil Wäldl.

Ukrajinec s maďarským občanstvím byl zadržen na základě žádosti Interpolu Kyjeve. „Tento nebezpečný muž se zdržoval v Košicích dva roky a bydlel nedaleko policejní stanice. Měl změněnou identitu a používal falešné doklady," konstatovala televize.

Marian Kotleba chce kandidovat na post slovenského prezidenta

Předseda Lidové strany Naše Slovensko (LSNS) Marian Kotleba chce kandidovat na post slovenského prezidenta. Oznámil to v sídle své strany v Banské Bystrici. Kotleba chce podle vlastních slov nabídnout jiný styl politiky i jiné hodnoty, než které symbolizuje současná hlava státu Andrej Kiska. „Nebylo lehké akceptovat rozhodnutí strany, která mě vyslala do boje o prezidentský palác. Cítím však odpovědnost vůči příštím generacím a bez přehánění cítím i stupňující se podporu ze strany občanů," řekl Kotleba, který je v současnosti poslancem slovenského parlamentu.

„Můj program bude postavený na stejných pilířích jako program naší strany. Na národním, křesťanském a sociálním pilíři. Budu jasným a silným hlasem za vystoupení Slovenska ze Severoatlantické aliance, jasným a silným hlasem proti válce s Ruskou federací, která se tu bohužel intenzivně připravuje," zdůraznil Kotleba.

Ekonomika

Češi mění zaměstnavatele kvůli platu

i nedostatku uznání

Nízký plat, nedostatek uznání a neuspokojující kariéra patří mezi důvody, proč Češi nejčastěji opouští zaměstnavatele. Naopak jistota zaměstnání, finanční zdraví zaměstnavatele, mzda a zajímavý obsah práce patří k důvodům, kvůli kterým Češi zůstávají zaměstnavateli věrni. Vyplývá to z aktuálního průzkumu zaměstnaneckých preferencí personálně poradenské společnosti Randstad.

"Stále důležitějším fakto-

rem se pro Čechy stává rovnováha mezi pracovním a soukromým životem. Svědčí o tom i skutečnost, že více než čtvrtina respondentů průzkumu, kteří uvedli, že v minulém roce změnili práci nebo ji plánují změnit v příštím roce, kvůli ní opustila svého zaměstnavatele a hledala nového, který by ji umožnil," uvedla marketingová ředitelka Randstadu Alžběta Honsová.

Plat je důležitějším faktorem pro muže než pro ženy. V případě příliš nízkého platu v porovnání s konkurencí odchází od zaměstnavatele 57 procent mužů. Naopak pro ženy je výrazným faktorem pro rozhodování doba dojíždění do práce. Čtvrtina žen odejde od svého zaměstnavatele, pokud je doba dojíždění do práce příliš dlouhá. Rozdíl lze zaznamenat i v případě různých věkových skupin. Například mladší pracující ve věku od 18 do 24 let odchází od zaměstnavatele častěji v případě, že postrádají možnost kariérního postupu. Pracovníci ve věku 25 až 44 let zase častěji odejdou kvůli absenci uznání nebo odměny než pracovníci mladší 25 let. Věková skupina 45 až 64 let se zase častěji rozhodne zaměstnavatele opustit kvůli vyšší mzdě, pokud je nižší než u jiných firem.

Češi loni prosázeli rekordních 224 miliard korun

Češi loni prosázeli rekordních 224,1 miliardy korun, meziročně o 14,1 procenta více. Objem vyplacených výher vzrostl o 17,3 procenta na 184,3 miliardy korun. Hrubé příjmy legálních provozovatelů loterií a podobných her tak dosáhly 39,8 miliardy korun, meziročně o 1,1 procenta více. ČTK o tom informoval

mluvčí ministerstva financí (MF) Filip Běhal.

"Obdobně jako v roce 2016 se velký nárůst objemu vsazených částek odehrál v oblasti kurzových sázek provozovaných prostřednictvím internetu. Jejich podíl se každý rok zvyšuje a dosahuje z hlediska finančních prostředků vsazených do hry čtvrtiny celého trhu," uvedlo ministerstvo. Nejvýrazněji vzrostl objem sázek v oblasti živých her, zejména u her provozovaných prostřednictvím internetu. Nově jsou evidovány vsazené peníze za rok 2017 u loterií a technických her provozovaných prostřednictvím internetu, a to z důvodu nemožnosti provozovat tento druh hazardních her v předchozích letech jako internetovou hru.

Od začátku loňského roku platí nový zákon o hazardních hrách. Podle něj mohou na trh vstoupit firmy, které byly dosud považovány za nelegální, protože cílily na české hráče, ale neodváděly v Česku daně. Podle odhadu ministerstva financí ke konci loňského roku fungovalo 55 loteriích firem, které přes internet cílily na české hráče. Podle MF ke konci loňského roku 99 procent nelegálního hazardu zaniklo.

Kauza klecových chovů – Úhyn nosnic v klecových chovech je menší než ve výběhu

Úhyn nosnic v klecových chovech je nižší než ve voliérách nebo volných chovech, sdělila ČTK profesorka Eva Tůmová z katedry speciální zootechniky České zemědělské univerzity v Praze. Podle prorektorky Martiny Lichovnickové z Ústavu chovu a šlechtění zvířat agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně ale nejde

obecně hodnotit, zda jsou lepší podmínky pro život nosnic v klecích nebo mimo ně. Mimo totiž mají lepší možnost přirozeného chování jako je hrabání nebo popelení se.

V minulém týdnu po reportáži České televize o podmínkách, v nichž žijí nosnice v českých klecových chovech, ohlásila většina obchodních řetězců, že většinou do roku 2025 přestanou prodávat vejce z klecových chovů. Spolek Obraz zveřejnil prostřednictvím reportáže České televize v minulém týdnu záběry ze čtyř klecových českých chovů, ve kterých byly slepice odrané z peří, namáčkané v malých klecích a byly tam i kusy, které podmínky chovu nepřežily. V ČR ale není dost podestýlkových nebo volných chovů, aby s prodejem vajec z klecových chovů řetězce skončily hned.

Tůmová však upozornila na studii z roku 2015, podle které je úhyn nosnic v obohacených klecích během snáškového cyklu, tedy do doby, než je chovatelé z klecí vyřadí, tříprocentní. Při životě na voliérách pak čtyřprocentní, na podestýlce šestiprocentní a ve volném výběhu 14 procent.

Žádný z chovů podle ní není pro slepice ideální, ale je podle ní třeba chovat slepice v systému ustájení, který je nejméně stresuje a zajistí vhodné podmínky. Mezi tyto systémy patří jak obohacené klece, tak i voliéry z alternativních systémů.

Kurzovní lístek 25. 6. 2018 (střed)

EUR, 1	25,935
Kanada, 1	16,691
USA, 1	22,172

Kultura

Stovka veteránů odstartovala z Prahy na historický závod 1000 mil

Téměř stovka veteránských vozů v centru Prahy odstartovala do závodu 1000 mil československých. Účastníci absolvují trasu z Prahy do Bratislavy a zpět. Drtivá většina z celkem 96 přihlášených vozů, které se retro jízdy letos zúčastní, je podle mluvčího akce Adama Duška předválečných. Na startovní listině je mimo jiné osm vozů Bugatti nebo sedm automobilů Lagonda.

Retro jízda pořádaná Veteran Car Clubem Praha každoročně od roku 2015 obnovuje tradici slavného automobilového závodu ze 30. let minulého století. Rychlostní závod cestovních automobilů se konal na tehdy nejdůležitější domácí silniční trase Praha - Bratislava - Praha a účastníci ji absolvovali dvakrát, celkově tedy téměř 1600 kilometrů. Jak poznamenal viceprezident Autoklubu ČR František Čechil, organizátoři se před 90 lety inspirovali italskými závody a 1000 mil československých byl podle něj jediný závod tohoto druhu ve střední Evropě.

O úrovni historických závodů vypovídají podle kurátora automobilové sbírky Národního technického muzea Petra Kožíška tehdejší jízdní průměry vítězů. "Absolutně nejrychlejší na této trati byl vítěz druhého ročníku Jindřich Knapp na voze Walter Standard S, který celý závod ujel průměrem téměř 104 kilometrů v hodině," řekl. Pořadatelé se pokoušeli závod obnovit už v 70. letech, v současnosti se akce pořádá jako připomínková retro jízda.

Při opravě orloje objevili sochy a dopis, tajnou místnost nenašli

Při opravě orloje na Staroměstské radnici v Praze restaurátoři objevili v dutinách u kalendária kamenné sochy zvířat a dopis od sochaře Vojtěcha Suchardy, který orloj opravoval krátce po druhé světové válce. Pátrali i po tajné místnosti, o jejíž existenci napovídalo několik indicií, nepodařilo se ji ale objevit. Novináře s nálezy seznámili restaurátoři a zástupci pražského magistrátu. Oprava radnice začala loni v dubnu, nyní je orloj v restaurátorských dílnách. Na věž radnice se vrátí nejpozději s koncem letních prázdnin.

"Když už si myslíme, že o památce, jakou je Staroměstská radnice, víme vše, překvapí nás nějaký nový nález. Rekonstrukce nám darovala sedmdesát let starou zprávu pana Suchardy, který byl v poválečném období pověřen vytvořením nových dřevěných plastik apoštolů a figur na orloji," uvedl radní pro kulturu Jan Wolf.

Vzkaz s novinami byl objeven v soše svatého Tomáše, která byla proti těm ostatním lehčí. Při pořízení rentgenového snímku byla v soše objevena dutina a v ní hliníkové pouzdro. V dopise líčí sochař své zklamání, protože chtěl orloj předělat do nové podoby. Nelíbilo se mu, že jsou na orloji sochy, které městu darovali lidé a nesouvisejí s Prahou. S vizí však nepochodil u památkářů. O svém střetu s památkářem napsal i pohádku. Vzkaz s novým dopisem pro generace od restaurátorů, kteří opravují orloj nyní, by se měl po rekonstrukci na věž vrátit.

Už loni na podzim objevili řemeslníci pracující na opra-

vách věže radnice čtyři schránky z let 1949 a 1984, tedy let předchozích rekonstrukcí. V tubusech byly vzkazy příštím generacím, písemnosti o výši investic, výtisky novin i tehdejší mince. V pamětní schránce byl i dopis, v němž klempíři kritizovali režim po komunistickém převratu v roce 1948.

V Brně odhalili pamětní desku ke 100. výročí vzniku Československa

Sokolové na nároží Besedního domu v Brně odhalili při příležitosti 100. výročí vzniku Československa bronzovou pamětní desku od akademického sochaře Radima Hankeho. Právě tam se před sto lety Brňané dozvěděli o vzniku Československa, řekl ČTK místostarosta brněnského Sokola Michal Doležel. Deska stála 350.000 korun. Náklady pokryli sokolové a soukromé zdroje. Poté vyšel průvod asi 1500 účastníků k sokolskému stadionu, kde se konal slet.

Odhalení desky se zúčastnil autor Hanke i představitelé Sokola. Nechyběly ani desítky krojovaných sokolů s prapory. "K odhalení došlo symbolicky na nároží Besedního domu v Brně na Husově ulici, tedy v místě, kde před sto lety Brňané vyslechli zprávu o vzniku Československa," uvedl Doležel. Besední dům sehrál podle něj v českém národním životě klíčovou roli. "Od svého vzniku v roce 1872 byl centrem českého spolkového života v Brně a právě odsud také v říjnových dnech roku 1918 koordinoval zemský Národní výbor revoluční události ve městě. Z Besedního domu byly také vysílány sokolské stráže do ulic města, aby suplovaly zatím neexistující četnictvo a armádu

a dbaly na klidný průběh revoluce," řekl Doležel.

Sport

Hokejový svaz mění název, logo i podobu reprezentačních dresů

Český svaz ledního hokeje mění u příležitosti 110 let od svého založení svou tvář. A změny budou velké. Nově bude oficiálně používat název Český hokej, nové logo a výrazné obměny se dočkají i reprezentační dresy všech týmů. Zmizí z nich velký státní znak, který nahradí lev.

"Dosavadní situace, kdy jsme nakládali s půjčeným státním symbolem, už byla neudržitelná, protože na nás neustále parazitovaly různé subjekty. Uzářil čas identitu po vzoru ostatních hokejových federací zrevidovat a dát do moderního hávu," uvedl prezident Českého hokeje Tomáš Král. Dosavadní označení ČSLH už bude hokejový svaz používat jen při uzavírání smluv a v oficiálních dokumentech. "Jdeme v duchu moderního trendu u nás i ve světě. Název se nám jeví symbolický, všichni přece reprezentujeme český hokej," řekl generální sekretář Martin Urban.

Vedle změny názvu se mění také logo, které by mělo být moderní a dynamické. Vedle nápisu Český hokej je jeho součástí hlava lva z profilu. "Hřiva lva má šest cipů, což je počet hráčů jednoho týmu na ledě. Nechybí motiv puku, který má lev v tlamě - puk je pevně spjat se lvem, stejně jako hokej s Českou republikou," uvedl Tadeáš Drahorád z agentury Go4Gold, která se na změně identity podílela.

Zástupci českého hokeje se tak rozhodli k podobnému kroku, který v minulosti učinili například představitelé fotbalu. A stejně jako oni jsou připraveni čelit i kritice. Například z dresů totiž zmizí symboly připomínající, že součástí České republiky jsou i Morava a Slezsko.

"Pro někoho to může být revoluce, z našeho pohledu jde o návazání na tradice," uvedl Petr Nitsche z agentury BPA sport marketing, která se svazem řadu let úzce spolupracuje a zastupuje jej. Zároveň poukázal na fakt, že podoba dresů se v čase měnila několikrát a velký státní znak, který budou mít v budoucnosti hokejisté na přilbách, byl jeho součástí posledních 25 let.

Jubilejní Zlatou hokejku vyhrál obhájce Pastrňák

Útočník David Pastrňák obhájil prvenství ve Zlaté hokejce. Dvaadvacetiletý hráč Bostonu ovládl jubilejní 50. ročník ankety s náskokem 107 bodů před Jakubem Voráčkem z Philadelphie. Před rokem Pastrňák předčil Voráčka o 49 bodů a stal se nejmladším vítězem v historii ankety. Třetí příčku obsadil stejně jako loni další útočník David Krejčí. Pastrňákův spoluhráč z Bostonu zůstal za Voráčkem o 34 bodů. Nejlepším hráčem působícím v Evropě je na šestém místě Pavel Francouz, který hájil branku Čeljabinsku v KHL. Také reprezentační jednička uplynulé sezony zkusí štěstí v NHL, kde uzavřela smlouvu s Colorem.

Podle České tiskové kanceláře připravila Jana Korečková Olomouc, Česká republika

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Světová rada církví slaví 70 let ekumenické spolupráce, na návštěvu přijel papež František

Papež František 21. června v Ženevě navštívil ústředí Světové rady církví, kde se setkal se členy jejího Ústředního výboru. Stalo se tak u příležitosti oslav 70. výročí existence této celosvětové ekumenické organizace. Katolická církev není členem Světové rady církví, ale udržuje s ní dobré vztahy a úzce s ní spolupracuje. Ačkoliv byla Františkova apoštolská pout' pojata především ekumenicky, měla také svůj pastorační rozměr.

V podvečer papež pronesl veřejný projev, potom slavil mši sv. pro švýcarské věřící a setkal se také se švýcarským prezidentem Alainem Bersetem. Jeho jednodenní návštěva ve Švýcarsku je dalším krokem na cestě sjednocení mezi křesťany a také snahou podpořit ve víře švýcarské katolíky, kteří tvoří zhruba 38% tamějšího obyvatelstva.

Kromě členů ústředního výboru, ve kterém zasedá i zástupkyně Československé církve husitské Martina Viktorie Kopecká, se slavnostního setkání s papežem Františkem zúčastnili i pozvaní zástupci národních ekumenických rad církví – Českou republiku reprezentoval generální sekretář Ekumenické rady církví Petr Vinš.

Nebyla to první papežská návštěva v této významné církevní organizaci – v roce 1969 navštívil papež Pavel VI. Ženevu u příležitosti 50. výročí Mezinárodní organizace práce OSN a při té příležitosti se zastavil i v ústředí Světové rady církví. Papež Jan Pavel II. pak navštívil ústředí Světové rady církví a její Ekumenický institut v Bosey v roce 1984.

Během své návštěvy Světové rady církví se papež František setkal s delegací ze Severní Koreje, která se společně s jihokorejskou delegací účastnila v předchozích dnech zasedání Ústředního výboru. Světová rada církví se dlouhodobě korejské otázce věnuje, generální sekretář Světové rady církví Olav Fykse Tveit v nedávné době navštívil severní i jižní Koreu a Jižní Korea byla zvolena i jako místo valného shromáždění Světové rady církví v roce 2013.

V odpoledních hodinách se papež František rozloučil s představiteli Světové rady církví a ve výstavním komplexu Palexpo slavil mši svatou pro švýcarské katolíky.

Mottem Světové rady církví je od posledního valného shromáždění v korejském Busanu „Putování za spravedlností a mírem“. V této věci se její úsilí dobře shoduje s prioritami papeže Františka, který se v řadě svých prohlášení také věnoval otázkám sociální spravedlnosti a ochrany lidských práv.

Světová rada církví vznikla v roce 1948 a jejími zakládajícími členy bylo 147 církví z celého světa. Postupně se připojilo dalších více než 200 církví. Světová rada církví je tak v současnosti největší ekumenickou organizací na světě a sdružuje většinu světových anglikánských, evangelických, pravoslavných a starokatolických církví.

Hlavní česká pout' na Svaté Hoře:

Obnova tradice setkávání s korunovanou Pannou Marií

Na Svaté Hoře nad Příbramí se v neděli 10. června 2018 uskutečnila hlavní pout' české církevní provincie při příležitosti 286. výročí korunovace milostné sošky Panny Marie svatohorské.

Vrcholem dění na Hoře byla nedělní mše svatá, kterou s přibližně tisícovkou poutníků slavili biskupové v čele s kardinálem Dominikem Dukou OP a zástupcem moravsko-slezské části republiky, olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem. Na to vše shlížela zlatem oděná zářící Maria s korunou na hlavě vystavená na náměstí před svatohorskou bazilikou.

Pražský arcibiskup Dominik Duka označil pout' jako návrat k tradici zdejšího putování za Pannou Marií, která byla přerušena právě náročnou komplexní obnovou tohoto významného poutního místa. Ve svém kázání pak mj. připomněl význam lidové zbožnosti jako zdroje víry a pro církev nezastupitelnou roli Panny Marie jako ženy, matky Krista a královny s korunou, jak je zpodobněna v milostné soše ve zdejší bazilice nebo na sloupu, dominantě náměstí před vstupem do ambitů u zdejší baziliky.

Program víkendového setkání ovšem netvořila jen zmíněná mše svatá nebo navazující procesí s Pannou Marií Svatohorskou: již v sobotu nechyběly večerní svatohorské nešpory, mešní liturgie či světelný průvod a v neděli na to navazovaly koncerty, přednáška z historie Svaté Hory či pobožnost křížové cesty. No a ve stáncích při vstupu do areálu se představovala křesťanská média (Proglas, NOE, Immaculata, IN!, Tarsicius. Katolický týdeník, Tisk, středisko ČBK) či charitní dílo.

Setkání katolických biskupů východních ritů:

Jaká je tvář dnešní východní církve?

Tvář východní katolické církve – její teologie, církevní právo a identita. To byly hlavní témata 21. setkání evropských katolických biskupů východních ritů, které druhý červnový týden uspořádala Rada evropských biskupských konferencí v jihoitalském městě Lungro. Setkání se uskutečnilo v rámci příprav oslavy stoletého výročí založení eparchátu Lungro.

Setkání se také zúčastnil italský apoštolský nuncius arcibiskup Emil Paul Tscherig, který biskupům předal poselství papeže Františka. Ten v něm zdůraznil, že velmi oceňuje tuto iniciativu, jejímž cílem je prohloubení určitých aspektů a mise východních katolických církví. Dále pak vyjádřil přání, aby toto „setkání posílilo vzájemné společenství a vydalo odvážné impulsy k nové evangelizaci evropského kontinentu“.

Biskupové se zabývali tématem tváře východní katolické církve z různých perspektiv: historické, liturgické, právní a ekumenické. Jasně řekli, že pouze větší soudržnost a porozumění identitě východní katolické církve ve světle 2. vatikánského koncilu umožní lepší a pronikavější svědectví a pastorační odpověď současným výzvám, kterým čelí Evropa.

Na setkání se také mluvilo a meditovalo o problémech, kterými trpí katolíci východního ritu v Evropě: tragická válka na Ukrajině, problémy východních církví, které chtějí žít ve světle Kristova evangelia a hlásat ho všem lidem dobré vůle. Podle biskupů nejsou východní katolické církve uzavřené, ale naopak otevřené všem problémům, kterými trpí mnoho pronásledovaných křesťanů, obzvláště na Středním Východě.

Českou řeckokatolickou církev při setkání zastupoval apoštolský exarcha biskup Ladislav Hučko.

Podle zpráv České biskupské konference

Kostel sv. Markéty u Kopčan

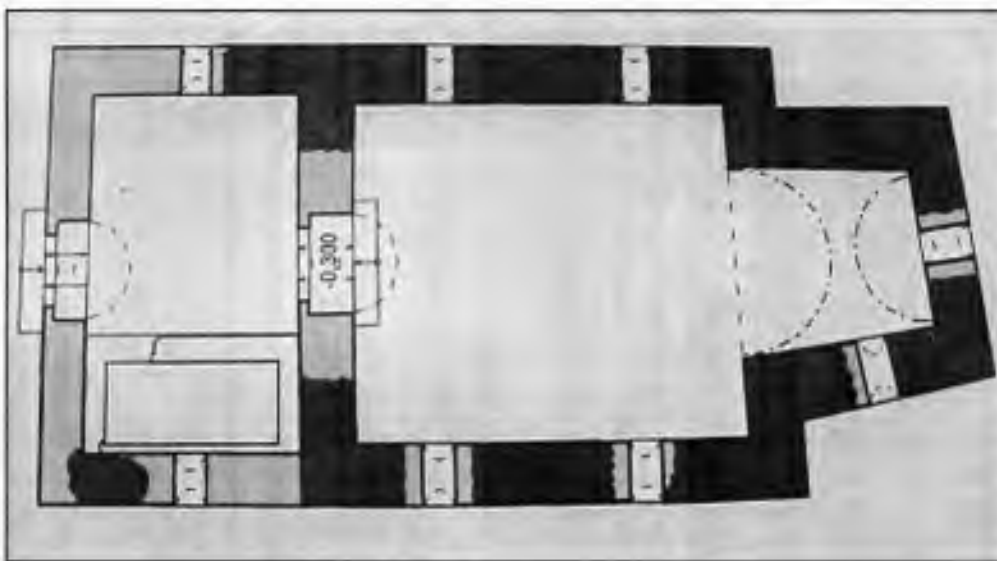
Letošní 5. červenec 2018 je připomínkou 1155. výročí příchodu Konstantina-Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu

Dokončení ze str. 2

Prostory kostela sv. Margity se původně řadily za sebou v následujícím pořadí: nartex – loď kostela – presbyterium. Nartex byla v raném středověku používána předsíní kostela pro umístění dosud nepokřtěných katechumenů. Byl obvykle postaven při západní stěně raně-křesťanské baziliky. Nartex kostela sv. Markéty u Kopčan se do dnešní doby nezachoval, zbyly z něho jenom základy. Přibližně v těch místech, kde nartex sousedil s lodí kostela, vidíme dnes velký bílý kamenný oblouk nad dnešním vchodem do kostela. Můžeme předpokládat, že pod tímto obloukem původně nebyla žádná vyzdívka a že vchod do kostela byl v západní stěně nartexu. Kamenný oblouk pak tvořil horní část velkého nezaskleného okna, kterým katechumeni sledovali průběh bohoslužeb v presbyteriu a v lodi kostela.

Detaily zdí na dnešním průčelí kostela sv. Markéty Antiochijské

Půdorys kostela sv. Markéty Antiochijské s rekonstrukcí nartexu – předsíně pro katechumeny

Prostory kostela sv. Markéty vytvářejí dispozici, jejíž přímé vzory je třeba hledat v karolinském kulturním okruhu na Západě Evropy. Takové stavby vznikaly v západní a ve střední Evropě mezi 8. a 11. stoletím po biskupském synodu roku 796. Ten dal impuls k šíření křesťanství v oblastech rozprostírajících se na sever od řeky Dunaje. A právě kostely s nartexem patřily tehdy ke kostelům nejvýznamnějším, podle tehdejších technických možností k největším. Není tedy vyloučeno, že další bádání přinesou nová a zajímavá překvapení.

Není pochyb o tom, že po zániku mikulčického velkomoravského hradiště život v osadách ležících v blízkosti kostela sv. Markéty pokračoval. Tyto osady se staly pravděpodobně posledním pozůstatkem velkomoravského osídlení na těchto místech. Původní moravští obyvatelé tyto osady opustili snad až v 16. nebo 17. století. Do 18. století sloužil kostel sv. Markéty jako farní kostel pro nedalekou obec Kopčany. Na konci svého používání byl už možná jenom hřbitovním kostelem. Církevním, tj. bohoslužebným účelům „na plný úvazek“ sloužil kostel sv. Mar-

kéty Antiochijské až do doby, kdy obyvatelé obce Kopčany dokončili stavbu nového kostela ve své obci.

Roku 1994, na svátek sv. Markéty Antiochijské, se do starého kostela sv. Markéty u obce Kopčany vydali křesťanští poutníci. Koho by z nich tehdy napadlo, že přišli na pouť do kostela, v němž bohoslužby často konali světci z naší slavné minulosti sv. Konstantin - Cyril a sv. Metoděj?

*S využitím práce Jiřího Sladkého
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

Uplynulo 100 roků od zavraždění cara Mikuláše II. a jeho blízkých. Čechoslováci je chtěli osvobodit

Ruské impérium bylo a je zemí rozlehlou, bohatou a překrásnou. Ve srovnání se západní Evropou a Amerikou však v ní rozvoj v minulosti pokračoval pomaleji. Teprve až roku 1861 bylo v Rusku carem Alexandrem II. zrušeno nevolnictví. Nezbytností bylo tehdy zdokonalit vnitřní ruskou správu a zavést mnoho dalších reforem. Byl uvolněn styk s Evropou, ruští studenti se poprvé objevili na evropských univerzitách. V Rusku se začala rozbihat průmyslová revoluce kapitalistického typu. Dne 1. 3. 1881 byl tentýž car Alexander II. v Sankt-Petěrburku zabit bombou organizace „Narodnaja volja“.

Po něm se do čela státu postavil jeho mladší syn Alexander. Ten se na trůn se dostal nečekaně, jaksi nedopatřením - zdědil ho i s nevěstou svého staršího předčasně zesnulého bratra. Alexander III. byl člověk dokonale průměrný, na roli cara nebyl nikdy připravován ani se do ní nehodil. Během své 13leté vlády chtěl-nechtěl brzdil společenské reformy, o něž usiloval jeho otec. Přesto ve 2. polovině jeho vlády došlo v Rusku k výraznému hospodářskému rozvoji. V letech 1889–1906 se o to zasloužil mimořádně schopný hrabě Sergej Luljevič Witte (* 1849, + 1906), který se stal postupně ředitelem výstavby ruských železnic, ministrem financí a roku 1905 ministerským předsedou. Ten si oba poslední ruské cary získal tvrzením, že modernizace průmyslu a jeho rozvoj zabezpečí Rusku roli evropské mocnosti a zajistí mu sféry vlivu. Během let 1881–1914 došlo k výraznému zvýšení těžby uhlí a nafty, ke zvýšení výroby oceli, k rozvoji železnice, k vybudování moderních mostů přes ruské veletoky, atd. Vysokého tempa hospodářského růstu 8–10 % bylo dosaženo zejména v letech 1906–1914. Je sice pravdou, že Rusko bylo v mnoha ohledech nejméně o 100 roků pozadu za ostatní Evropou, ale ne ve všem. Německý kancléř se ruského hospodářského vzestupu obával. Prohlásil: „Nebude-li Rusko zastaveno, patří mu budoucnost“. Specifikou Ruska byla dnes neuvěřitelná bída prostých lidí i celé většinové společnosti. Noví ruští podnikatelé, úředníci ani vláda své bezbřehé chamtivosti nekladli žádných mezí.

Když dne 1. 11. 1894 car Alexander III. během léčby svých nemocných ledvin (nefritidy) na Krymu zemřel, stal se ruským carem jeho syn Mikuláš Alexandrovič (* 1868, + 1918), občanským jménem Nikolaj Romanov. Car Mikuláš II. se vzápětí oženil s princeznou Alix Hessenskou (* 1872, + 1918), která po sňatku přijala jméno Alexandra Fjodorovna a přestoupila na pravoslaví. Prvních 10 let vcelku šťastného manželství přerušilo roku 1904 narození dědičnou chorobou postiženého následníka trůnu a ostudně prohraná válka s Japonskem roku 1905. Rusko, které mělo 10krát silnější

armádu a 3krát větší loďstvo než Japonsko, v ní v únoru 1904 ztratilo svoji dálně-východní flotilu. Japonci okupovali Koreu a zatlačili Rusy do Mandžuska. V lednu roku 1905 kapituloval pro Rusy důležitý přístav Port Artur a v únoru-březnu 1905 byla v bitvě u Mukdenu poražena ruská mandžuská armáda gen. Alexeje Nikolajeviče Kuropatkina (* 1848, + 1925).

Když od roku 1912 zesílily cílené přípravy na válku v Evropě, car a jeho vláda věnovali hlavní pozornost svoji armádě. Ruská armáda byla v Evropě zdaleka nejpočetnější. Měla ve zbrani 1 a ¼ milionu vojáků. Byly provedeny náročné prověrky vyšších velitelských kádrů (od velitelů pluků výše). Na základě těchto prověrek bylo 50–80 % z nich vyměněno (někteří z těch, co neprošli zkouškou znalostí, odešli sami). Co se týče množství peněz, vydaných na válečné zbrojení, drželo se Rusko od roku 1910 na absolutní špičce světových mocností. Ruští historikové shodně tvrdí, že Rusko je, pokud jde o vznik 1. světové války, bez viny. Západní historici naopak prohlašují, že Rusko svým programem dobýt Úžiny na Bosporu bylo hlavním podněcovatelem války. Jisté je, že Rusko do války jít chtělo i nechtělo. Po sarajevském atentátu na rakouského následníka Ferdinanda d'Este a jeho manželku, spáchaném dne 28. 6. 1914, se Rusko nejprve snažilo Srby přimět k ústupkům. Když pak Rakousko-Uhersko pod tlakem mocnějšího spojence Německa srbské kroky vedoucí k urovnání konfliktu odmítlo a 29. 7. 1914 bombardovalo Bělehrad, Rusko vyhlásilo mobilizaci. Dne 1. 8. 1914 mu Německo vyhlásilo válku. Krátce poté, dne 6. 8. 1914, se k vyhlášení války Rusku připojilo i Rakousko-Uhersko.

Ruská veřejnost reagovala na válku zcela jednoznačně - v drtivé většině slíbila vládě svoji bezpodmínečnou podporu. Dne 2. 8. 1914 statisíce lidí holdovaly carovi na kolenou před Zimním palácem v Sankt-Petěrburku. Překvapený car Mikuláš II. pak složil „před Bohem“ svému národu „svatý slib“, že neuzavře mír, dokud jediný nepřítel bude stát na ruské zemi. Po prvních vojenských úspěších na německé a zvláště na rakousko-uherské frontě ve 2. polovině roku 1914 (na rakousko-uherské frontě ještě v roce 1915) přišly hned na začátku této tzv. Velké války také trpké porážky. Doslova katastrofou pro Rusy byla prohraná bitva s Němci u Tannenbergu (dnes polský Stębark) u Mazurských jezer v srpnu roku 1914. 1. ruské armádě, operující severněji ve směru na Königsberg (česky: Královec), velel gen. Pavel Karlovič Rennenkampf (po předcích německý šlechtic, proto po právu zvaný též Paul von Rennenkampf). 2. ruské (Narevské) armádě, postupující jižněji ve směru na Berlín,

Ruský car a jeho rodinní příslušníci. Zleva: Olga, Marie, car Mikuláš II., carevna Alexandra, Anastázie, carevič Alexej a Taťána (Livadijskij palác na Krymu 1913)

velel gen. Alexander Vasiljevič Samsonov. Celkový počet příslušníků obou ruských armád se dnes odhaduje na 500 tisíc mužů. Odpovědnost za úspěchy i neúspěchy operací na ruské západní frontě, tedy i za akce 1. a 2. ruské armády, padala na vrchního velitele ruských vojsk a námořnictva, carova strýce velkoknížete Nikolaje Nikolajeviče (* 1856, + 1929).

Mezi oběma ruskými armádami ležela Mazurská jezera s tisíci obtížně překonatelnými ostrovy a ostrůvky. Terén tam byl od jara do podzimu prašný, po celý rok nehostinný a obtížně překonatelný, a to jak pro pěchotu, tak i pro kavalérii. Obtíže s přepravou měly tehdy i doprovodné a zásobovací jednotky, jízdní kurýři, zdravotní služba, armádní pošta, aj. Velení ruských vojsk předpokládalo, že obě ruské armády budou během tohoto tažení spolupracovat, že si budou v případě nouze pomáhat, a to i přesto, že Mazurská jezera tvořila jen s velkými obtížemi překonatelnou překážku. Po rychlých a přísně utajených přesunech německých sil po železnici i „po vlastní ose“ (větším dílem v hlubokém německém zázemí) došlo už 26. 8. 1914 k prvnímu střetu a k zastavení postupu útočících jednotek 2. ruské armády. Nečekaný střet s Němci unavené, vyhladovělé a žízňivé ruské vojáky překvapil a vnesl do jejich řad paniku. Dne 27. 8. 1914 pak čerstvé, dobře vyzbrojené a lépe vycvi-

čené německé oddíly vpadly do boku Samsonovy 2. armády, načež dne 28. 8. 1914 až do té doby úspěšně útočící, ale rychlými přesuny k smrti unavené a hladové a žízňivé polomrtvé čelné sledy 2. ruské armády už zcela uvízly u vesnice Tannenberg. Soustředěným útokem Němců do levého boku Rusů ve směru na Niedenburg byla pak 2. ruská armáda rozdělena na 2 části, přičemž ta větší, přední její část, byla zcela odříznuta od druhých sledů i od svého zázemí. Následovalo obklíčení a pak nedůstojná, nelidská fyzická likvidace (masakr) naprosto zmatených ruských vojáků, poddůstojníků a důstojníků zcela rozbité, už neexistující 2. Ruské armády.

Ruská imperiální armáda byla, jak se ukázalo, nedostatečně vyzbrojena, a především se vinou nefungujícího velitelského sboru a zkorumpované vládní byrokracie dopouštěla diletantských chyb. Příkladem může být překotná, bezhlavá mobilizace, která rozvracela zázemí a přepřelovala frontu zcela nepotřebnými lidmi. Dalším příkladem může být primitivní, nedostatečně zakódovaná rádiová korespondence mezi jednotlivými složkami ruských armád a jejich generálním štábem. Němci ruský kód brzy prolomili a po zbytek války četli vše, co si Rusové po radiu sdělovali. V létě roku 1916 se ruská imperiální armáda ještě naposled pokusila

Chrám všech svatých na krvi, Jekatěrinburk (po roce 2003)

zvrátit pro ni nepříznivý vývoj války. Vretním velitelem byl v té době již car Mikuláš II. I když pravidelně pobýval v hlavním stanu v Mogilevu, ruskou armádu ve skutečnosti neřídil. Tu funkci plnil gen. Michail Vasiljevič Alexejev (* 1857, + 1918), tehdejší náčelník generálního štábu.

Po dohodě se spojenci byla ofenziva připravována na ruské JZ frontě proti rakousko-uherským armádám. Realizátorem ofenzivních plánů byl jmenován gen. Alexej Alexejevič Brusilov (* 1853, + 1926). Ofenziva byla zahájena v prvních červnových dnech roku 1916 čtyřmi armádami v Haliči a Bukovině. Do srpna 1916 dosáhla úpatí Karpat. Němci z obavy před úplným kolapsem rakousko-uherských armád převedli na frontu ze západního bojiště svých 18 divízi. A tak už v polovině srpna 1916 musel gen. A. A. Brusilov nařídít všeobecný ústup. Důvodem byl postup nepřítelů a katastrofálního nedostatek zbraní, munice a proviantu. Rusy prve dobyté území bylo opět ztraceno a morální rozklad ruských armád, podporovaný rozsáhlou Němci řízenou propagandou, se již nezastavil. Koncem roku 1917, zejména po bolševickém převratu dne 7. 11. 1917, skončil naprostou nepoužitelností ruských vojsk a námořnictva k vedení světové války.

Car Mikuláš II. byl sice inteligentní, obratný v řeči, velkorysý a citlivý, ale nebyl pro vůdčí roli v tak velké říši stvořen. Jak mu přibývala léta, rostla jeho povolnost, protože neměl rád konflikty. Rozhodnutím se raději vyhýbal nebo je odkládal. Nejradši by se byl z politiky stáhl a věnoval se výhradně přípravě vojenských operací a svojí rodině. Byl to rodinný typ manžela a starostlivého otce dětí. V době carovy nepřítomnosti u dvora vládla v Sankt-Petěrburku carevna Alexandra prostřednictvím carem jmenovaných ministrů. Velké slovo u carevny měl Ižimnich, lidový léčitel, šarlatán, pijan a věhlasný svůdce žen Grigorij Jefimovič Rasputin (* 1869, zavražděn v prosinci

1916). Ten příležitostně zmírňoval zdravotní problémy mladého careviče Alexeje, který trpěl nevyléčitelnou hemofilií. Jak se později prokázalo velkého vlivu G. J. Rasputina na carevnu Alexandru využívaly německé tajné služby. A dobře mu za to platily.

Carevna Alexandra byla sice ženou mimořádně krásnou, ale panovačnou, omezenou a pověřivou. Až do tragického konce v Jekatěrinburku dne 17. 7. 1918 zcela ovládala svého vrtkavého, flegmatického a charakterově nepevného muže. Ten u ní hledal útočiště před problémy doby, jíž nerozuměl. V tom byli zajedno, neboť ani ona nechápala, co se kolem ní děje. A tak když po kruté zimě 1916–1917 vypukly dne 8. 3. 1917 v hlavním městě Sankt-Petěrburku hladové bouře, jichž se účastnilo 150–200 tisíc rozvášněných, ke všemu odhodlaných lidí, musela vláda nastalou situaci nějak řešit. Poté, co se dne 12. 3. 1917 k demonstrantům připojila téměř celá petrohradská vojenská posádka včetně kozáků, vláda odstoupila. Byla ustavena Prozatímní vláda a sovět petrohradských vojenských a dělnických zástupců. Přitom už od 10. 3. 1917 vedl předseda státní dumy Michail Rodzjanko (* 1859, + 1924) s carem Mikulášem II. a jeho rádci jednání o nevyhnutelnosti carovy abdikace. Car pak skutečně dne 15. 3. 1917 v 15 h místního času v železničním voze ve Pskově abdikoval.

Po krátkém období domácího vězení v Carskom Sělu nedaleko Sankt-Petěrburku (dnešní Puškin) byl někdejší ruský car Mikuláš II. a jeho rodina ve smyslu rozhodnutí Prozatímní vlády poslání do Tobolska. Tam žili ve vile bývalého guvernéra. Po nástupu bolševiků k moci na podzim roku 1917 bylo v dubnu roku 1918 vydáno rozhodnutí Všeruského ústředního výkonného výboru, v jehož čele stál v letech 1917–1919 Jakov Michailovič Sverdlov (* 1885, + 1919), které povolilo převoz Romanovců do Moskvy za účelem soudu. Namísto toho byli Romanovci dne 30. 4. 1918 deportováni vlakem z Tobolska do Jekatěrinburku. Tam byl pro ně zabaven dům důlního inženýra a ruského důstojníka N. N. Ipatjeva. V polovině července roku 1918 se k Jekatěrinburku blížily Československé legie především proto, aby udržely transsibiřskou magistrálu, kterou měly až dosud zcela pod svojí kontrolou. Podle některých historiků bolševici zpanikařili a carovu rodinu v noci ze 16. 7. na 17. 7. 1918 popravili. Legie dorazily o více než 1 týden později, dne 25. 7. 1918 obsadily celé město.

Kolem půlnoci ze dne 16. na 17. 7. 1918 nařídil velitel domu Jakov Michailovič Jurovskij (* 1878, + 1938) lékař Romanovců Dr. J. S. Botkinovi probudit spící rodinu a požádat její příslušníky, aby se oblékli. Důvodem mělo být přemístění Romanovců na bezpečnější místo kvůli hrozícímu chaosu v Jekatěrinburku. Romanovci byli přemístěni do sklepní místnosti o rozměrech 6 x 5 m a bylo jim řečeno, aby počkali, než bude přistaven nákladní automobil. O několik minut později už bylo slyšet hlasitě spuštěný motor nákladního automobilu a do místnosti vešla popravčí četa tajné bolševické policie. Podle Ivana Plotnikova, nynějšího profesora historie na Uralské státní univerzitě, popravy se aktivně účastnili velitel J. M. Jurovskij, G. P. Nikulin, M. A. Medvědév (Kudrin), P. Jermakov, S. P. Vaganov, A. G. Kabanov, P. S. Medvědév, V. N. Nětřebín a J. M. Celms.

Skupina odsouzených byla postavena ke zdi a Jurovskij jim nahlas přečetl rozkaz výkonného výboru: „Mikuláši Alexandroviči! Vzhledem k tomu, že vaši příbuzní nadále pokračují v útoku na Sovětské Rusko, výkonný výbor Uralu se rozhodl vás popravit.“ Bývalý car Mikuláš II. pohlédl na svoji rodinu, potom se otočil zpět a řekl: „Cože? Cože?“ Jurovskij rozkaz rychle zopakoval, zamířil pistolí na srdce Mikuláše a vystřelil. Mikuláš padl na zem mrtev. Také carevna byla vzápětí usmrcena. Jejich děti však střelbu přežily a zmateně pobíhaly po místnosti. Když 14letý carevič Alexej velitele Jurovského oběhl, ten ho povalil na zem a sám osobně ho střelil do ucha. Ostatní členové popravčí čtyři začali poté chaoticky střílet dokud nepadly všechny zamýšlené oběti na zem. Někdo otevřel dveře, aby se rozptýlil kouř. Některé přeživší pak P. Jermakov ubodal bajonetem, protože střelba by mohla být slyšet ven. Jako poslední zemřely Taťána, Anastázie a Marie, které měly na sobě více než 1 kg diamantů vsítých do korzetů a spodního oblečení. Diamanty je do jisté míry chránily před střelami. Zavražděn byl nejen car Mikuláš II., jeho manželka Alexandra a jejich 5 dětí. Také všichni ti, kteří se rozhodli jít s nimi do exilu. Byl to lékař Dr. J. S. Botkin, pokojská Anna S. Děmidovová, komorník Alexej J. Trupp a kuchař Ivan M. Charitonov. Celkem 11 osob.

Ačkoliv celostátně vydávaný bolševický tisk oznamoval, že příkaz k popravě bývalého cara vydal Uralský výkonný výbor, byla podle jiné verze poprava vykonána na základě tajného rozhodnutí sovětského politbyra v čele s V. I. Leninem. Lev Davidovič Trockij (* 1879, + 1940) si brzy po vyvraždění carské rodiny do svého deníku zapsal, že podle ústního sdělení J. M. Sverdlova „V. I. Lenin věřil, že bychom neměli bílým ponechávat živoucí symbol, kolem kterého by se soustřeďovali, zejména vzhledem k nynějším složitým poměrům.“ Je příznačné, že někteří z těch bolševiků, kteří o vykonání popravy cara rozhodli, sváděli vinu jeden na druhého. Tak kupř. budoucí diktátor J. V. Stalin svojí po celý život zbožné matce během jednoho dne 3krát přísahal, že on na zavraždění cara, formální hlavy pravoslavné církve, nemá žádnou vinu. Město Jekatěrinburk bylo roku 1919, na počest výše zmíněného J. M. Sverdlova, přejmenováno na Sverdlovsk.

Ostatky většiny popravených členů carské rodiny a jejich věrných byly nalezeny teprve až koncem května roku 1979 šesti místními geology zajímajícími se o historii. Objev však musel být uchován v tajnosti - až do rozpadu SSSR. Příznivá situace nastala teprve poté, co byl dne 12. 6. 1991 prezidentem Ruské federace zvolen Boris Nikolajevič Jelcin (* 1931, + 2007). Pozůstatky 9ti z původních 11ti lidských těl byly pak exhumovány mezi 11. a 14. 7. 1991 pod náspem staré cesty vedoucí do vesnice Koptaki, cca 18,5 km SZ od Jekatěrinburku. Podle zapsaných vzpomínek J. M. Jurovského byla těla obětí roku 1918 nejdříve svlečena a okradena, potom jejich tváře polity kyselinou sírovou, pak polita benzinem a nakonec spálena a zahrabána. V průběhu vyšetřování trestného činu, které po roce 1991 vedla Prokuratura Ruské federace, byli popravení Romanovci i jejich doprovod identifikováni. Vzorky DNA, odebrané z pěti nalezených těl, potvrdily příbuzenství s princem Philipem, vévodou z Edinburku,

Rodina cara Mikuláše II. zobrazená jako svatí mučedníci pravoslavné církve

manželem britské královny Alžběty II. Potvrdily také příbuzenský vztah s některými dalšími, tehdy ještě žijícími Romanovci.

Dne 17. 7. 1998 byly ostatky pěti členů carské rodiny převezeny do Sankt-Petěrburku, kde byly se všemi poctami uloženy v Petropavlovském chrámu. Pohřbu se účastnil prezident Ruské federace Boris Nikolajevič Jelcin a jeho manželka. Přítomni byli příbuzní Romanovců, včetně prince Michaela z Kentu, bratrance královny Alžběty II. Chybějící těla careviče Alexeje a jeho starší sestry Marie byla objevena za pomoci detektoru kovů teprve až dne 29. 7. 2007, a to 67 m na jih a současně 29 m na východ od velkého hrobu carské rodiny. Tedy na dohled a na doslech někdejších bolševických stráží. Také těla těchto 2 dětí byla a jsou důstojně uložena v Petropavlovském chrámu.

Dne 14. 8. 2000 prohlásila ruská pravoslavná církev cara Mikuláše II. a všechny další zavražděné příslušníky jeho rodiny za svaté. Patří jim čestné označení trpitel, mučedník. Ipatjevův dům v Jekatěrinburku, dějiště vraždy, byl v roce 1977 zdemolován, na jeho místě bylo vybudováno parkoviště. V červnu roku 2003, tedy 85 roků po nezákonné popravě carské rodiny a jemu věrných, byl na tom místě dokončen a slavnostně vysvěcen „Chrám všech svatých na krvi“.

Z knihy Elisabeth Hereschové: Vražda carské rodiny připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Czechoslovak American Congress

Vás zve na

Československý festival

a výroční piknik

v neděli 29. července 2018

od 11.00 a.m. do 5.00 p.m.p

Jaycee Ehler Park - 4400 Elm Avenue
na křižovatce Congress Park a Elm Ave.
Brookfield, IL 60526

**Dobrá zábava, česká hudba,
krojované tance
a výborné jídlo a pití**

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

Česká misie v Chicagu

Vás srdečně zve na

Výroční piknik

Neděle 26.srpna 2018

od 11.00 a.m. české mše svatá
potom zábava až do setmění

lesní rezervace

National Grove

Zahrada č. 1

29. ulice a Des Plaines Ave.

North Riverside

Dobré jídlo.

Dobré pití všechno druhu.

Dobrá zábava.

Hudba, tanec, hry pro děti.

Upřímná vzpomínka

*Život jsi dobojovala,
ve vzpomínkách zůstáváš!*

**Před rokem Pán života a smrti
povolal na věčnost
naši milou kamarádku, paní**

Elišku Hinke

Zemřela po těžké nemoci 9. července 2017.

Vzpomínková mše svatá za ni bude sloužena
v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 14. července 2018 v 6.30 hod. večer.

Eliško, odpočivej v pokoji!

*Děkujeme všem, kdo jste ji znali
a vzpomínáte na ni v modlitbě.*

Kamarádky a přátelé.

Vděčná vzpomínka

*Letošního 15. července tomu budou dva roky,
co byla Pánem života a smrti povolána na věčnost
naše milovaná maminka a babička, paní*

Adele Vacek

Narodila se 16. října 1922 v Chicagu.

Se svým manželem Ing. Janem Vackem
vychovali syna Jacka a dceru Margaret.

Byla učitelkou na katolických školách v Ciceru a v Berwynu.

Po svých předcích zdělila lásku k České zemi.

Byla dlouholetou funkcionářkou Národního svazu českých
katolíků, Náboženského střediska Velehrad a České Misie.
Odpočívá v mauzoleu hřbitova Woodlawn ve Forest Park, IL.

Mši svatou za ni budeme obětovat v kostele České misie
v Brookfieldu ve středu 18. července 2018 v 10.00 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenu v modlitbě.

Dr. Margaret Trybus, dcera

MVDr. Fritz a John Trybus, vnukové a ostatní příbuzní

Vroucí vzpomínka

Letos 12. července 2018 tomu bude už dvacet sedm let,
kdy na Stvořitelovo zavolání odešel z našeho
rodinného středu na věčnost můj drahý manžel,
starostlivý tatínek a dědeček, pan

Josef Kučera

rodák z Vlčnova na Moravském Slovácku

Jeho tělo je pohřbeno na hřbitově Woodlawn
ve Forest Park, Illinois a výroční mše svatá
za spásu jeho duše bude sloužena
v neděli 15. července 2018 v 10.30 hod. dopoledne
v kostele České misie svatých Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513.

S bolestí, láskou a vděčností věrně vzpomínají:

Marie Kučerová, manželka

Josef a Rita, Václav a Pavla,

Rostislav Kučera - synové a snachy

Mařenka, Benjamin, Kristýnka a Tomášek - vnoučata

*Upřímně děkujeme všem, kdo jej znali
a vzpomenu si na něho v modlitbách s námi.*

ČESKÁ MISIE V CHICAGU

**srdečně děkuje všem, kdo pomohli
v měsíci červnu v našem
kostele v Brookfieldu s organizací**

RUMMAGE SALE

**Vzdáváme upřímně Pán Bůh zaplat' všem,
kdo darovali vhodné věci pro tuto akci. Zvláště
děkujeme těm, kdo vše připravili a pomáhali
s prodejem a také s následným úklidem.**

Výtěžek byl

\$ 3320,-

**a bude věnován
na potřeby naší misie**

Za Českou misii Mons. Dušan Hladík

Gaudete et exsultate (2)

Apoštolská exhortace papeže Františka

Kapitola II.

DVA SUBTILNÍ NEPŘÁTELE SVATOSTI

35. V tomto rámci bych rád upozornil na dvě falzifikace svatosti, které by nás mohly odvést z cesty: gnosticismus a pelagianismus. Tyto dvě hereze vznikly v prvních křesťanských stoletích, ale nadále jsou alarmujícím způsobem aktuální. Srdce mnohých křesťanů se i dnes, možná nevědomky, dává svádět těmito šalebnými podvrhy. Jsou výrazem antropocentrického imanentismu oděného do katolické pravdy. Podívejme se na tyto dvě formy věroučné či disciplinární jistoty, které vedou k „narcistnímu a autoritářskému elitářství, kde se namísto evangelizování analyzují a klasifikují ti druzí a namísto usnadňování přístupu k milosti se plýtvá energií na kontrolování. V obou případech není opravdový zájem ani o Ježíše Krista, ani o bližní“ (*Evangelii gaudium*, 94).

Nynější gnosticismus

36. Gnosticismus předpokládá „víru uzavřenou v subjektivismu, kdy člověka zajímá pouze určitá zkušenost nebo nějaká řada úsudků či poznatků, které považuje za zdroj světla a útěchy, avšak přitom zůstává uzavřen v imanenci svého rozumu či svých pocitů“ ().

Mysl bez Boha a bez těla

37. Díky Bohu se během dějin církve stalo zřejmým, že mírou dokonalosti lidí je stupeň jejich činné lásky, nikoli kvantita dat a poznatků, které mohou nahromadit. „Gnostici“ se v tomto bodě pletou a posuzují druhé ověřováním jejich schopnosti hlubokého porozumění určitým naukám. Koncipují mysl bez vtělení, neschopnou dotknout se trpícího Kristova těla v druhých a zasádkovanou v encyklopedii abstrakcí. V posledku odtělesňují mystérium a – jak se vyjádřil jeden myslitel – upřednostňují „Boha bez Krista, Krista bez církve a církev bez lidí“ (Guzmán Carriquiry Lecour, *Memoria, coraje y esperanza. A la luz del Bicentenario de la Independencia de América Latina*, Granada 2017).

38. V zásadě jde o marnivou mělkost: mnoho pohybu na povrchu mysli, která v hloubi zůstává bez hnutí i pohnutí. Leckoho si však dovede podmanit klamným kouzlem, protože gnostická rovnováha je formální, předstírá asketičnost a může mít podobu jakési harmonie či řádu, který pohlcuje všechno.

39. Dejme však pozor. Nemám na mysli racionalistické nepřátele křesťanské víry. Může k tomu docházet v církvi, jak mezi laiky ve farnostech, tak mezi těmi, kdo vyučují filosofii či teologii ve formačních centrech. Pro gnostiky je totiž typická víra, že svými výklady mohou veškerou víru a celé evangelium učinit dokonale pochopitelnými. Absolutizují vlastní teorie a zavazují druhé, aby se podrobovali jejich úsudkům. Jedna věc je zdravě a skromně užívat rozum k reflexi nad teologickým a morálním učením evangelia; druhá věc je redukovat Ježíšovo učení na chladnou a tvrdou logiku, která chce všechno ovládnout.

Věrouka bez tajemství

40. Gnosticismus je jednou z nejhorších ideologií, poněvadž zatímco nepodloženě vyvyšuje poznání či určitou zkušenost, pokládá vlastní vidění reality za dokonalost. Takto – možná nevědomky – vyživuje tato ideologie samu sebe a stále více slepne. Obzvláště šalebnou se stává, když se halí do nevztelené spirituality. Gnosticismus „si chce ze své povahy ochočit tajemství“ (*List velkému kancléři Papežské katolické univerzity v Argentině*, 3.3.2015), a to jak mysterium Boha a Jeho milosti, tak mysterium života druhých.

41. Když má někdo odpovědi na všechny otázky, dokazuje, že se ocitl na nedobré cestě, je možná falešným prorokem, a náboženství, které používá ke svému prospěchu, slouží jeho vlastním psychologickým a mentálním výplodům. Bůh nás nekonečně přesahuje, vždycky je překvapením a nikdy nevíme s jistotou, v jakých historických okolnostech Jej nalezneme, poněvadž my neurčujeme čas a místo setkání. Kdo chce mít všechno jasné a jisté, usiluje o ovládnutí Boží transcendence.

42. A nelze ani definovat, kde Bůh není, protože On je tajemně přítomen v životě každého člověka, v životě každého tak, jak si přeje On, a nemůžeme to popírat svými domnělými jistotami. I kdyby něčí život byl katastrofou, a viděli jsme, že je ničen neřestmi a závislostmi, Bůh je v jeho životě přítomen. Necháme-li se vést Duchem spíše než svými úsudky, můžeme a musíme hledat Pána v každém lidském životě. To je součást tajemství, které gnostická mentalita odmítá, protože jej nemůže kontrolovat.

Meze rozumu

43. Dosahujeme jen velice skrovného chápání pravdy, kterou přijímáme od Pána. A s ještě většími těžkostmi ji dovedeme vyjadřovat. Nemůžeme si proto nárokovat, že způsob, kterým ji chápeme, nás opravňuje k přísné kontrole života druhých. Chci připomenout, že v církvi legitimně koexistují různé způsoby interpretace mnoha aspektů věrouky a křesťanského života, jež svojí růzností „pomáhají lépe objasnit bohatý poklad Slova“. Je pravda, že „těm, kteří sní o monolitické a všemi obhajované doktríně bez odstínů, se to může jevit jako rozkladná nedokonalost“ (*Evangelii gaudium*, 40). Právě proto některé gnostické proudy opovrhly konkrétní jednoduchostí evangelia a pokoušely se nahradit Trojičního a vtěleného Boha vyšší Jednotou, ve které mizí bohatá rozmanitost našich dějin.

44. Věrouka – nebo lépe – to, jak ji chápeme a vyjadřujeme, ve skutečnosti „není uzavřený systém, zbavený dynamik schopných klást otázky, vznášet pochybnosti a formulovat problémy“, a „otázky našeho lidu, jeho úzkosti a zápasy, sny, boje a starosti mají hermeneutickou hodnotu, kterou nemůžeme nebrat v potaz, pokud chceme brát vážně princip vtělení. Otázky lidu nám pomáhají, abychom se ptali; jeho dotazy se nás dotazují“ (*Videoposelství na teologickém kongresu Papežské katolické univerzity v Argentině*, - 3. září 2015).

45. Často dochází k nebezpečnému směšování: poněvadž něco víme nebo umíme nějak logicky vysvětlit, domníváme se, že jsme už svatí, dokonalí a lepší než „nevědomá masa“. Svatý Jan Pavel II. nás varoval před tímto pokušením „osvícených katolíků“, kteří jen proto, že něco četli, absolvovali nějaký kurs anebo se účastnili nějaké duchovní obnovy, „cítí se poněkud výše než ostatní věřící“ (*Vita consecrata*, 38). Ve skutečnosti by však to, co si myslíme, mělo být vždycky motivací k lepší odpovědi na Boží lásku, protože „se učíme, abychom žili: teologie a svatost je nerozlučný dvojčlen“ (*List velkému kancléři Papežské katolické univerzity v Argentíně ke 100. výročí založení teologické fakulty*, 3.3.2015).

46. Když svatý František z Assisi viděl, že někteří z jeho učedníků učili nauce viry, chtěl předejít pokušení gnosticizmu. Napsal proto sv. Antoninu z Padovy: „*Souhlasím, abys přednášel bratřím posvátnou teologii, jen když při této činnosti nepotlačíš ducha svaté modlitby a zbožnosti*“ (*List bratru Antoninovi*, 2). Byl si vědom pokušení transformovat křesťanskou zkušenost na soubor myšlenkových výplodů, které v konečném důsledku odvádějí od svěžesti evangelia. Svatý Bonaventura varoval, že pravá křesťanská moudrost nesmí být oddělována od milosrdenství k bližnímu: „Největší moudrost, která může existovat, spočívá ve štědrém rozdávání toho, co máme a co jsme dostali právě proto, aby to bylo rozdáno. [...] Milosrdenství se proto přáteli s moudrostí stejně jako je lakomství jejím nepřitelem“ (*De septem Donis*, 9,15). „Existují činnosti, které spojení s kontemplací neomezují, nýbrž podporují, jako skutky milosrdenství a slitování“ (ID., *IV Sent* 37,1,3, ad 6).

Nynější pelagianismus

47. Gnosticizmus podnítl zrod další antické hereze, která se dnes také vyskytuje. Postupem doby začínají mnozí poznávat, že tím, co nás činí lepšími či svatými, není poznání, nýbrž život, který vedeme. Problémem je, že to nenápadně zdegenerovalo, takže tentýž omyl, kterého se dopustili gnostici, byl pouze transformován, ale nikoli překonán.

48. Moc, kterou gnostici připisovali inteligenci, začali někteří připisovat lidské vůli, osobnímu úsilí. Tak vznikli pelagiáni a semipelagiáni. Postavení tajemství a milosti tak po inteligenci okupovala vůle. Zapomnělo se, že „to nezávisí na tom, že někdo chce [...], závisí to na Božím smilování“ (*Řím* 9,16) a Bůh nás miloval jako první (srov. *I Jan* 4,10).

Vůle bez pokory

49. S touto palegiánskou a semipelagiánskou mentalitou korespondují ti, kteří sice sladce mluví o Boží milosti, ale „vposledku spoléhají jenom na své vlastní síly a považují se za nadřazené vůči druhým, protože se drží určitých norem anebo protože jsou neochvějně věrní určitému katolickému stylu minulosti“ (*Evangelii gaudium*, 94). Když se někteří z nich obracejí ke slabým a říkají, že s Boží milostí je možné všechno, zpravidla mají za to, že všechno je možné lidskou vůlí, která jako by byla ryzí, dokonalá a všemohoucí a milost byla jejím dodatkem. Bývá opomíjeno, že „ne všichni mohou všechno“ („*Non omnes omnia possunt*“ – Bonaventura, *De sex alis Seraphim* 3,8. Myšleno v linii KKC, 1735) a že v tomto životě nejsou lidské slabosti zcela a jednou pro vždy uzdraveny milostí

(„Nyní je milost určitým způsobem nedokonalá, protože – jak bylo řečeno – neuzdravuje člověka docela“ – *Summa Theologiae* I-II, 109,9, ad 1). Jak učil svatý Augustin, v každém případě tě Bůh vybízí konat to, co můžeš, a „prosít o to, co nemůžeš“ (*De natura et gratia* 43, 50), anebo říci pokorně Pánu: „Dej, co přikazuješ, a přikazuj, co chceš“ (*Confessiones*, 10,29,40).

50. Absence upřímného, potrpěného a promodleného uznání vlastních omezení je tím, co brání milosti působit v nás lépe, poněvadž neponechává prostor ke vzniku onoho možného dobra, které je součástí upřímného a skutečného růstu (srov. *Evangelii gaudium*, 44). Milost právě proto, že předpokládá naši přirozenost, z nás nečiní rázem nadlidi. Domnívat se něco takového by byla přílišná sebedůvěra. V takovém případě by v pozadí pravověrnosti neodpovídaly naše postoje tomu, co tvrdíme o nezbytné milosti, v níž fakticky důvěřujeme málo. Pokud totiž neuznáme svoji konkrétní a omezenou realitu, nebudeme moci spatřit ani reálné a možné kroky, které od nás ustavičně požaduje Pán, poté, co nás přitáhnul a uschoptil svým darem. Milost jedná dějinně a řádně, postupně se nás zmocňuje a proměňuje nás. Pokud tedy tento dějinný a postupný způsob odmitáme, můžeme dojít až k jejímu popření a zablokování, třebaže ji svými slovy vynášíme.

51. Když se Bůh obrací k Abrahamovi říká: „Já jsem Bůh Všemohoucí, chod' v mé přítomnosti a buď dokonalý“ (*Gen* 17,1). Abychom mohli být dokonalí, jak se to Bohu líbí, potřebujeme žít pokorně v jeho přítomnosti, prostoupení jeho slávou; potřebujeme kráčet v jednotě s Ním a uznávat ustavičnost Jeho lásky ve svém životě. Je třeba zbavit se strachu z této přítomnosti, která nám může jediné prospívat. Otec nám dal život a má nás velice rád. Jakmile to uznáme a nebudeme o svojí existenci přemýšlet bez Něho, zanikne úzkost samoty (srov. *Žl* 139,7). A pokud budeme odstraňovat odstup mezi sebou a Bohem a budeme žít v jeho přítomnosti, dovolíme Mu, aby zkoumal naše srdce, a poznáme, zda jdeme správnou cestou (srov. *Žl* 139,23-24). Tak objevíme dobrou a dokonalou vůli Páně (srov. *Řím* 12,1-2) a umožníme, aby nás utvářel jako hrnčír (srov. *1z* 29,16). Mnohokrát jsme řekli, že Bůh přebývá v nás, ale lépe je říci, že my přebýváme v Ném a že On nám umožňuje žít v Jeho světle a Jeho lásce. On je naším chrámem: „Jedno od Hospodina žádám a po tom toužím: abych směl přebývat v Hospodinově domě po všechny dny svého života“ (*Žl* 27,4). „Věru, lepší je den v tvých nádvořích než jinde tisíc“ (*Žl* 84,11). V Ném jsme posvěcováni.

Jedna často opomíjená nauka církve

52. Církev učila častokrát, že nejsme ospravedlněni svými skutky nebo svým úsilím, nýbrž milostí Pána, který se chápe iniciativy. Otcové církve ještě před svatým Augustinem vyjádřili jasně toto primární přesvědčení. Svatý Jan Chrysostom prohlásil, že Bůh v nás otevírá pramen všech svých darů „ještě dříve než jsme začali zápas“ (*In Rm* 9,11). Svatý Bazil Veliký poukazoval na to, že věřící se chlubí pouze v Bohu, protože „uznává, že postrádá pravou spravedlnost a je ospravedlněn jedině vírou v Krista“ (*de humil*).

53. Oranžský koncil s rozhodností učil, že žádná lidská bytost se nemůže dožadovat, zasloužit si či koupit dar božské milosti a že všechno, co s ní může spolupracovat, je její předchozí dar:

„Dokonce i touha být čistí se v nás uskutečňuje vlitím a působením Ducha svatého“ (DS, 374). Později Tridentýský koncil, třebaže zdůraznil význam naší spolupráce na duchovním růstu, opět potvrdil ono dogma: „Prohlašuje se, že jsme ospravedlněni zdarma, protože nic, co předchází ospravedlnění, jak víra či skutky, nezasluhuje samotnou milost ospravedlnění; neboť je-li milost, pak nikoli kvůli skutkům, jinak by milost nebyla milostí (Řím 11,6)“ (VI, cap.8).

54. Také Katechismus nám připomíná, že dar milosti „přesahuje schopnost rozumu a síly lidské vůle“ (KKC, 1998) a „člověk si vzhledem k Bohu v přísně právním smyslu nezaslouží nic. Mezi ním a člověkem je nezměrná nerovnost“ (KKC, 2007). Jeho přátelství nás nekonečně přesahuje, nemůžeme si je koupit svými skutky a může být pouze darováno z iniciativy Jeho lásky. Je to pozvání, abychom s radostí prožívali tento nezasloužený dar, poněvadž, „je-li někdo ve stavu milosti, pak si milost, kterou již obdržel, nemůže zasloužit“ (*Summa Theologiae*, I-II, 114,5). Svatí nedůvěřují ve svoje skutky: „Navečer tohoto života se objevím před tebou s prázdnými rukama, neboť nežádám, Pane, abys počítal mé skutky. Všechny naše spravedlnosti jsou v tvých očích poskvřené“ (sv. Terezie z Lisieux, *Úkon obětování milosrdné lásky*, Dějiny duše, Nakladatelství tiskárny Vimperk 1991, str.257.)

55. Toto je jedno z největších přesvědčení, která si církev osvojila, a je tak zřetelně vyjádřeno v Božím Slovu, že zůstává mimo jakoukoli pochybnost. Tak jako nejvyšší příkazání lásky, měla by tato pravda poznamenávat celý náš životní styl, protože čerpá z jádra evangelia a volá nás nejenom k tomu, abychom ji přijali, nýbrž proměnili ji v nakažlivou radost. Nebudeme však moci vděčně slavit zdarma daný dar Pánova přátelství, pokud neuznáme, že také naše pozemská existence a naše přirozené schopnosti jsou darem. Potřebujeme „radostně uznat, že naše realita je plodem daru, a přijmout také naši svobodu jakožto milost. To je dnes to nejobtížnější ve světě, který věří, že má něco sám ze sebe jako plod vlastní originality a svobody“ (Lucio Gera, *Sobre el misterio del pobre*, in Grelot-Gera-Dumas, *El pobre*, Buenos Aires, 1962, 103).

56. Jedině díky svobodně přijatému a pokorně obdržnému Božímu daru, můžeme svým úsilím spolupracovat na tom, že se dáváme přetvářet (Toto je vposledku katolické učení o „zásluze“, jež následuje po ospravedlnění. Jde o spolupráci ospravedlněného na růstu života milosti [srov. KKC, 2010]. Tato spolupráce však v žádném případě nečiní ze samotného ospravedlnění a přátelství s Bohem předmět lidské zásluhy.) První věcí je patřit Bohu. Jde o to odevzdat se Bohu, který nás předchází, nabídnout mu svoje schopnosti, aby jeho nezasloužený dar rostl a vyvíjel se v nás: „Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou!“ (Řím 12,1). Církev ostatně vždycky učila, že pouze láska umožňuje růst v životě milosti, protože „kdybych neměl lásku, nejsem nic“ (1 Kor 13,2).

Noví pelagiáni

57. Jsou ještě křesťané, kteří jdou po jiné cestě, usilují totiž o ospravedlnění svými silami. Jdou cestou adorování lidské vůle

a svojí schopností, která se stává egocentrickým a elitářským sebezalíbením, jež postrádá pravou lásku. Projevuje se mnoha zdánlivě odlišnými postoji: posedlostí zákonem, okouzlením z vystavování sociálních a politických výdobytků, okázalou péčí o liturgii, věrouku a prestiž církve, vychloubáním se správou praktických záležitostí, přitažlivostí ke svépomocným dynamikám a sebeztažné realizaci. Do tohoto někteří křesťané investují svoji energii a čas, místo aby se nadchnuli pro sdílení krásy a radosti evangelia a hledali vzdálené v nezměrných zástupcích žiznicích po Kristu (srov. *Evangelii gaudium*, 95).

58. Častokrát se v rozporu s vnuknutím Ducha církve stává muzejním exponátem či vlastnictvím nemnohých. K tomu dochází, když některé skupiny křesťanů přikládají přehnanou důležitost dodržování určitých norem, obyčejů a stylů. Tímto způsobem se často redukuje a potlačuje evangelium, jemuž se tak odnímá okouzující jednoduchost a chuť. Možná jde o subtilní formu pelagianismu, protože se zdá, že podmaňuje život milosti lidským strukturám. Týká se to skupin, hnutí i komunit, a vysvětluje to, proč častokrát začínají intenzivním životem v Duchu, ale potom zkamení... nebo se zkazí.

59. Aniž si to uvědomujeme, tak v domněnání, že všechno závisí na lidském úsilí regulovaném církevními normami a strukturami, komplikujeme evangelium a stáváme se otroky schématu, jež neponechává mnoho skulin pro působení milosti. Svatý Tomáš Akvinský nám připomínal, že předpisy přidávané církvi k evangeliu musejí být vyžadovány umírněně, „aby nečinily život věřících svízelným“, protože takto by naše náboženství zmutovalo do otroctví (srov. ST, I-II, q.107, art.4).

Shrnutí Zákona

60. Abychom se tomu vyhnuli, je dobré připomenout, že existuje hierarchie ctností, která nás vybízí hledat to podstatné. Primát patří teologálním ctnostem, jejichž předmětem a motivem je Bůh. A středem je láska. Svatý Pavel říká, že to, co se opravdu počítá, je „vira, která se projevuje láskou“ (Gal 5,6). Jsme povoláni pozorně pečovat o lásku, „neboť kdo druhého miluje, splnil Zákon. [...] Naplněním Zákona je tedy láska“ (Řím 13,8.10). „Celý Zákon je totiž ve své plnosti obsažen v jediné větě: *Miluj svého bližního jako sebe*“ (Gal 5,14).

61. Řečeno jinými slovy: v hutné zmeti příkazů a předpisů vytváří Ježíš průchod, který umožňuje rozlišovat dvě tváře: Otcovu a bratrovu. Nepředává nám dvě formule či dva předpisy navíc. Odevzdává nám dvě tváře - nebo lépe jedinou - tu Boží, která se zračí v mnohých. V každém bratrovi, zejména tom nejmenším, slabém, bezbranném a potřebném se totiž zračí Boží obraz.

62. Pán ať osvobodí církev od nových forem gnosticizmu a pelagianismu, které ji komplikují a brzdí na její cestě ke svatosti! Tyto deviace se vyjadřují různými formami, podle vlastního temperamentu a vlastních charakteristik. Proto každého vybízím, aby se tázal a rozlišoval před Bohem, jak se v jeho životě mohou projevovat.

Pokračování příště

Překlad Milan Glaser – Rádio Vatikán

MLADÝM

Vyhoření ve výchově

aneb já už tě nezvládám!

Dříve bylo vyhoření považováno za typicky manažerskou nemoc. Dnes víme, že může potkat každého. I rodiče, především matky, trpí stále víc stavy vyčerpání až k syndromu vyhoření.

Eva si dobře vzpomíná na situaci, která se odehrála před rokem: „Byl to šok,“ říká dnes. Dvaatřicetiletá žena se nemohla hnout, buď jen posedávala na pohovce, nebo u počítače. „Bylo mi jasné, že už se o svého syna nedokážu postarat, jak bych chtěla, protože jsem byla úplně mimo.“ Eva byla čím dál náladovější, nic už ji netěšilo, pořád si něco vyčítala. To, jak žila a jak se starala o dítě, vůbec neodpovídalo jejím prvotním představám.

O mateřství. „Najednou jako bych sjížděla po šikmé ploše a zdálo se mi, že se řítím do prázdna. Manžel si se mnou nevěděl rady, dítě pořád plakalo, nebo zlobilo. Nakonec jsem v slzách opakovala pořád dokola: Já už dál nemůžu.“

Diagnóza byla jasná: syndrom vyhoření (burnout). I když tato nemoc vůbec není v mezinárodním katalogu psychických nemocí, jde o stav vážného fyzického i emočního vyčerpání. Postižení se cítí prázdni a vyhořelí, všechno je jim lhostejné, nereagují na podněty, pocítují úzkost a mají sklon k depresivitě. Mezi typické příznaky, které jdou ruku v ruce s psychickými symptomy, patří nespavost, bolesti zad, poruchy krevního oběhu a poruchy příjmu potravy.

Ze statistických výzkumů je zřejmé, že počet matek s příznaky vyčerpání až k vyhoření v posledních letech razantně stoupl. V rozvinutých zemích Střední a Západní Evropy dochází doslova k epidemii stresu a burnout-syndromu, jemuž se také říká krize středního věku. Ve všech sledovaných zemích (Německo, Rakousko, Česko, Slovensko) se jejich počet za posledních patnáct let zdvojnásobil.

Bylo mi jasné, že už se o svého syna nedokážu postarat

Příčiny stresu a syndromu vyhoření jsou komplexní. Na jedné straně jde o nepřiměřené nároky na jednotlivce ve společnosti, která je zaměřená na výkon. Aby manželský pár uživil rodinu, utáhl dvě auta, byt ve velkoměstě, chatu, nároky dětí i sebe samých, požadavky na dovolenou a zároveň v zaměstnání muž nebo žena uspokojili šéfa, je třeba pracovat od rána do večera a někdy i od večera do rána. Víkendy jsou pak zasvěceny dlouhému spánku, nákupům, dohánění domácích prací a přípravě na další sprint pracovního týdne. Na vztahy nezbyvá čas, na sport nebo aktivní odpočinek také ne. Napětí se kumuluje a „vyhřeze“ ve zdravotní problém (bolesti hlavy, nespavost, bolesti žaludku).

Eva nakonec díky terapii přišla na to, že všichni doma musí zvolnit, že se musí doslova zastavit. První ale bylo, že o tom řekla v rodičovské poradně a že se svěřila. A pak s pomocí terapeuta začala věnovat čas také sama sobě, svým potřebám, zálibám a radostem. Naučila se odpočívat v malých časových úsecích dne, o dítě se začali starat spolu s manželem, rozdělili si také domácí práce. „Nejdůležitější je, aby člověk začal intenzivně vnímat svůj život, sebe sama - svou duši i tělo. Udělala jsem chybu, že jsem si myslela, že všechno zvládnou levou zadní. Teď už vím, že to bez odpočinku a bez pomoci druhých nejde.“

*Christina Tangerding
Z německého Don Bosco magazínu
přeložil Zdeněk Jančařík
Převzato ze Salesiánského magazínu 2/2018*

Don Gobbi * Život a dílo

Úryvek z nově vydané knihy o zakladateli Mariánského kněžského hnutí

Kapitola 6

STALO SE VE FATIMĚ

„Panování Boha je všechno podřízeno, také Panna Maria.

Panování Panny Marie je všechno podřízeno, také Bůh.“

(Svatý Anselm)

Fatima

Jsmo v roce 1972. Don Stefano měl doprovázet jednu z pao-linských poutí do Fatimy.

Dříve než odjel, přišli ho navštívit dva kněží, kteří byli jeho známí, aby se doporučili do jeho modliteb. Mohli bychom říci, že z této žádosti vzalo svůj počátek *Hnutí*: dva kněží v obtížích, dva hlasy, které křičely k Bohu. Svěřili se, že jsou v krizi... v těch letech po koncilu bylo mnoho společenských sporů, tolik kněží se cítilo pobloudilými a zmatenými a byla mnohá zběhnutí. Don Stefano přijal žádost, a když se ve Fatimě nacházel na místě Zjevení, právě zatímco se modlil za tyto dva kněze, náhle uvnitř sebe uslyšel jasně slova. Vnitřní hlas mu říkal, že oni kněží ve skutečnosti nejsou sami, ale že „tolik jejich synů“ se nachází v téže situaci. Tak se rodilo přesně v oné chvíli, z iniciativy Matky Boží, *Mariánské kněžské hnutí*.

Bylo 8. května, svátek Madony z Pompejí. Don Stefano neřekl nikomu to, co se mu zdálo, že slyšel, domníval se, že by se snad bylo mohlo jednat o vlastní představivost.

Ale znovu myslel na onu zvláštní (cizí) vnitřní promluvu, tak náhlou, nečekanou... Mohla by být autentická... pochybnost zůstávala. Na zpáteční cestě tedy žádal pokorně o znamení: aby mohl do roka sloužit mši ve Svaté zemi, přesněji v bazilice Zvěstování v Nazaretě. Spiše nedvojznačné, jasné, viditelné znamení.

Nuže, toto se uskutečnilo bezprostředně a přesně do písmene: Když se vrátil do Milána, bylo mu představenými určeno vedení poutě do Svaté země právě v tentýž měsíc – v květnu! Jasná odpověď, ihned uspokojená žádost o znamení do všech detailů. Byl z toho šťastný, a když se nacházel 27. května na místě, kde nastalo Vtělení Slova, aby slavil Eucharistii, pouhé tři týdny po první vnitřní řeči ve Fatimě, pomyslel si, že to, co se stalo, nemohlo být plodem jeho představivosti.

Ale Don Stefano samozřejmě nebyl okamžitě přesvědčen, že to, co se mu dělo, nepřichází samo od sebe. Občas se také následně ptal, zda si všechno nevymyslel, a hledal tolikrát potvrzení, že mu Panna Maria potom vyčítala, že by měl více důvěřovat.

První malé semeno

Když se vrátil do Itálie ze země Páně, cítil Don Stefano potřebu, aby s někým mluvil, a svěřil se pomocnému biskupovi z Coma, Mons. Teresiovi Ferraronimu (1913–2007). Prelát ne-

chtěl vynést úsudek o vnitřních promluvách, ale zjevně se ho událost dotkla; snad také on cítil potřebu něčeho silného, mariánského v oněch letech po koncilu, kdy mluvit o Panně Marii se zdálo být věci vyšlou z módy, vhodnou pro zbožné stařenky. Rozhodli se, že založí malou modlitební skupinu pro kněze, oni dva a třetí kněz, farář z Gera Lario, známý v okolí svou láskou k Panně Marii, don Luigi Bianchi. Toto trio se začalo takto scházet, aby se modlili, a přímo dali název svému sdružení *Kněžská mariánská liga*. Tato vstřícnost pomocného biskupa ukazuje, jak Mons. Ferraroni (který potom byl biskupem v Como) v hloubi, aniž by se vyjádřil, věřil od počátku v dobrou víru Dona Stefana, jeho dobré intuici: při krizi tolika kněží bylo jedinou správnou věcí, která se měla udělat: modlit se k Panně Marii a zasvětit se Ji.

Volba názvu malého uskupení setrvala krátce, již v únoru roku 1973, sedm měsíců po těch úplně nejprvnějších modlitebních setkáních, Don Stefano rozhodl změnit název, protože už existovalo sdružení s tímto názvem, které se vztahovalo hlavně k nemocným kněžím, bylo známější a upevněné. V *Okrúžním listu č. 2* Don Stefano oznámil, že tato malá skupina se bude nazývat *Mariánské kněžské hnutí*.

Ti tři kněží z prvního jádra, ke kterým se krok za krokem připojovali jiní, udělali závazek, že společně stráví jeden den v měsíci, obvykle ve farnosti v Gera Lario u dona Luigiho. Modlili se rozjímavý růženec, sdíleli úvahy o Panně Marii a vyměňovali si názory.

Don Stefano, který se ukázal jako skvělý organizátor, aby rozšířil pozvání k této iniciativě, požádal a obdržel dovolu, že může učinit oznámení přímo v *L'Osservatore Romano*, a tak se 15. prosince 1972 objevila v deníku Svatého stolce krátká výzva, ve které byli zváni kněží, kteří by potenciálně měli zájem být součástí nového modlitebního, zcela mariánského hnutí, nazvaného *Mariánské kněžské hnutí*.

Byla to účinná nabídka: od oné chvíle začaly přicházet první dopisy se žádostí o přijetí. Sám Don Stefano bude psát v časopisu *Mariánská kultura*, dvouměsíčníku tištěném v Římě a rozšiřovaném na národní úrovni: „Přicházejí dopisy kněží ze všech částí Itálie, znamení, že *Hnutí* bylo duchovně očekáváno a že dnes odpovídá zvláště požadavku mnoha kněží. Jeho účelem je skutečně odpovědět na dnešní krizi kněžstva: při úsilí překonat obtíž vlastní totožnosti svědectvím věrnosti posvátnému roz-měru našeho povolání, které z nás činí »Boží muže«, a »ty, kteří jsou odloučeni od světa«... Při vnitřním překonání každé formy kritiky a sporu, s plným modlitebním a láskyplným spojením s papežem a s hierarchií a pevným přilnutím ke všem jeho naučným směrnicím, při každodenní věrnosti k závazkům přijatým posvátným svěcením, zvláště k závazku celibátu jako prostředku, abychom se více připodobnili Kristu a abychom se stali více připravenými k lásce. Konečně při úsilí živit více ducha modlitby, ve shodě s poselstvím z Fatimy, které zve k modlitbě a pokání.“

Článek pokračoval a uváděl jména kněží z Pisy, Taranta, Reggio Emilia, Maceraty atd., kteří děkovali novému hnutí, že

povstalo jako odpověď na tolik pochybností, na rozpaky, které zasahovaly církev, a dopisy končily tímto způsobem: „Spása k nám přijde skrze Marii, nebo nepřijde.“

Pro tentýž časopis také don Luigi Bianchi z Gera Laria vzal pero, aby mluvil o novém *Hnutí*. Jeho slova se nelišila od slov Dona Stefana: „Chce být autentickým bojovníkem, aby neutralizoval stálou a systematickou erozi novopohanství uprostřed křesťanského lidu... Proto v odpovědi na přání Panny Marie a na stálé výzvy Svatého otce skupina kněží zamýšlí podporovat iniciativu, dát vznik »Kněžské mariánské lize«... (aby) aktivně odpovíděli závazkem vlastního povolání na poselství z Fatimy chápané jako uskutečnění Božího království v srdcích, s rozkvětem modlitby, pokání a upřímnější věrnosti Církvi.“ Don Stefano okamžitě vzal toto poslání vážně a již v říjnu 1972 rychle napsal malý plán života, který se měl žít v „Kněžské mariánské lize“:

1) *Příležitost*: Mariánský rok růžence k 30. výročí zasvěcení světa Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

2) *Členstvo*: Adresováno všem kněžím, vstup volný.

3) *Účel trojí*:

– Nechat znovu rozkvést zbožnost k Panně Marii mezi kněžími a skrze ně mezi celým křesťanským lidem.

– Uskutečňování poselství z Fatimy.

– Přivést křesťanský lid k obnovené zbožnosti k Marii.

Nečekaný rozvoj

Sotva bylo *Hnutí* započato, mělo úspěch a zcela nečekaný rozvoj, ve který se nedoufalo: žádostí přibývalo každý den. Don Stefano tím byl udivený, protože on vlastně „nic nedělal“. Panna Maria mu ihned řekla, že to bude Ona, kdo bude vybírat a formovat tyto kněze; měla jedinou podmínku: nechat Ji konat. Tudiž Don Stefano byl klidný: „Nikdy bych netušil, že se bude formovat tak mocný zástup. Zástup rozšířený ve všech částech světa a shromážděný nikoliv lidskými propagačními prostředky, ale nadpřirozenou silou, která vyvěrá z ticha, z modlitby, z utrpení, ze stálé věrnosti vlastním povinnostem.“

Věrnost vlastním povinnostem: to je úkon, skrze který se naplňuje vlastní poslání, jediná spolupráce, kterou můžeme nabídnout Bohu. V atmosféře sporů, jakou byla atmosféra sedmdesátých let jednak ve společnosti, jednak v Církvi, se takového volání jevílo hned jako vhodné a absolutně nutné.

Panna Maria mu říkala, že její slova nejsou jenom pro něho: „To, co ti sdělují, ó synu, nepatří tobě, ale je pro všechny moje syny kněze, jež milují přednostní láskou.“ (29. srpna 1973) Dojde také k tomu, že mu učiní jemnou výtku: „Proč nezapišuješ všechno, co ode mne slyšíš ve svém srdci? Říkáš mi, že jsou to věci příliš důvěrné a příliš krásné. Ale jednou se musí poznat, jak velice jsem tě milovala.“ (21. srpna 1973)

Žádala, aby byla Matkou, aby pomáhala, podporovala děti, zvláště kněze: „Zmatky a tolik odpadů v těchto posledních letech téměř vysušily duše těchto mých synů. Tolik potřebují nyní čistou, křesťálovou vodu, aby uhasila jejich velkou žízeň. Já sama jim dám této vody.“ (18. dubna 1974)

Představení Společnosti na ulici Mercalli si velmi brzy všimli těchto novot v životě Dona Stefana: dopisy, odpovědi, přesuny atd., protože on jim otevřeně sděloval, co dělá. Nic nenamítali. Jak bylo řečeno, každému knězi byla dovolena určitá svoboda

iniciativy, stačilo pouze nerušit společný plán Institutu, který žádal evangelizaci tam, kde Pán volal. Pro představené stačilo pouze, aby Don Gobbi pokračoval, co se týkalo vlastního poslání v CSP, ve svých paolinských poutích podle stanoveného kalendáře, a po zbytek času aby vedl svá mariánská shromáždění, aby organizoval setkání pro kněze nového *Hnutí*. V podstatě všichni věděli, že Don Stefa no mluvil vždy o Panně Marii, proto to nebyla velká novina. Kdyby si jen představený mohl představit, že ani ne po patnácti letech jich bude v *Hnutí* zapsáno téměř 60 000, kdo ví, co by si býval pomyslel!

Z knihy Mariadele Tavazzi:

Don Gobbi Život a dílo.

Vydala Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2018

ŽIVOT A DÍLO ZAKLADATELE MKH

DON GOBBI – ŽIVOT A DÍLO • FARÁŘ

CELÉHO SVĚTA • ZAKLADATEL

MARIÁNSKÉHO KNĚŽSKÉHO HNUTÍ

Mariadele Tavazzi • Z itaštiny přeložil P. Lubor

Dobeš • Předmluva kardinál Ivan Dias • Úvod

Otec Serafino Tognetti

První životopis zakladatele Mariánského kněžského hnutí (MKH), italského kněze Dona Stefana Gobbiho (1930–2011). Autorka předkládá portrét obyčejného člověka s mimořádnou vírou a hlubokou mariánskou úctou intenzivně prožívanou od dětství. Zdá se nemožným, že si Panna Maria zvolila tak „malou“, horkokrevnou i pokornou osobu pro tak grandiózní dílo, které se rozšířilo bez nějakého lidského úsilí do celého světa. Posláním Dona Gobbiho bylo čist poselství Fatimy v promluvách Panny Marie v srdci (lokuce) a účinně je uvádět v život v katolické církvi. „Časy předpovězené Pannou Marií jsou tyto,“ tvrdil rozhodně. A apoštolové těchto časů, kteří mají uvést lidstvo k triumfu Neposkvrněného Srdce předpovězenému ve Fatimě, jsou kněží oddaní Panně Marii, kteří se jí zasvěcují: kněží s růžencem v ruce, s dětským srdcem a s vyzkoušenou vírou, ale i společenství laiků. Kniha obsahuje i homilie ve Fatimě, dopisy a svědectví, obrazovou přílohu, základní informace o vzniku a rozvoji MKH a úkony zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, životní osudy a přehled cest ve službě MKH i stručnou chronologii života Dona Gobbiho.

Matice cyrilometodějská s. r. o. Olomouc 2018

Brož., A5, 224 stran + 20 stran barevné obrazové přílohy. 269 Kč

Setkání s Masarykem i Benešem, přátelství se Špidlíkem i Beranem. 102 výjimečných let Růženy Bunžové

Patrně nejstarší členkou českých misíí v Americe je dáma, které byste hádali tak o dvacet až třicet let méně. Je stále aktivní, noblesní a sečtělá. Ačkoliv ji lety znavené oči neslouží jako v minulém století, louská neúnavně jednu knihu za druhou a v české politice a kultuře se orientuje snad lépe než le- dasjaký obyvatel současné České republiky. A to žije již mnoho desetiletí za jejími hranicemi. Příběh této ženy, narozené ještě za Rakouska-Uherska, by hravě vystačil na dramatický celovečerní film.

Představme si nejprve moravský Rou-sínov, kde se císařsko-královskému poštmistrovi a jeho ženě narodí 23. července 1916 čtvrtý potomek. Jsme v době 1. světové války, před zrodem republiky, v dobách, kdy děti svým rodičům líbají ruce a kdy dědeček Růžen-ce oniká. Jako dítě si hraje s pováleč-nými kupony (u druhého lístkového systému za komunismu však již na ně

nebude mít jako perzekvovaná nárok). Od pěti let je v Sokolu, se kterým škrabe cihly na stavbu sokolovny i později chodí posťuchovat vlasteneckými pís-ničkami vedlejší německou vesnici – tamní mládež jim to však oplácí.

Jako bystrá žačka vítá za obec prez-identa Masaryka. Ještě dlouhou dobu se pak nemůže dostat domů: každý ji chce pohladit, protože „Tatíček“ předtím po-hladil ji. Ten ostatně není jediným prez-identem, kterého potkává...

Pomocníci advokáta si namluví bu-doucí soudce Bohumír Bunža, se kterým se vidává při luštění jeho „hieroglyfů“ z výslechů svědků, a po spoustě májových a procházek se vezmou. Usadí se v Bojkovicích, které jsou později za druhé světové války dějištěm letecké bitvy. Paní Růžena utíká za války při každém poplachu panskou oborou do úkrytu v zámeckém sklepení – s jedním dítětem na zádech a druhým držícím se za sukni. Na zahradě Bunžů leží odho-zené ruční granáty i několik raněných i mrtvých. Později se při osvobozování přímo v rodinném domě usídí Rumuni. Naštěstí ne divocí Rusové, před kterými se – dle slov příbuzných paní Růženy – ženy v Brně raději na-černují, aby nebyly na-padány.

Bohumír, přítel Šrám-kův i Hálův, se ve chvílce demokracie me-zi nacismem a komu-nismem stává lidovec-kým poslancem. Man-želka a matka dvou dětí – Petra a Heleny – za ním jezdí do Prahy, absolvuje lidovecké plesy a kongresy. A kdo může říci, že chodil na Pražský hrad na par-ty s prezidentem. Ed-

vard Beneš je však již churavý pán a manželé Bunžovi jsou svědkem toho, jak všichni, s nimiž hlava státu hovoří, musí být tak blízko, aby jeho šepotu rozuměli.

Bohumír Bunža ze zelinářské rodiny byl odmala nadaným chlapcem, kterému jeho strýc – kněz stejného jména a před-seda Jednoty katolického duchovenstva – poskytl vzdělání. Krásná fara ve Vy-škově se stala jeho druhým domovem. Kanovník Bohumil Bunža je velice vážený intelektuál, přáteli se s prez-identy a vlastní obrovskou knihovnu. Je však jedním z těch, na kterých se nad-cházející komunismus podepsal nejvíce: byl uvězněn, brutálně mučen a – podvyživen a vyčerpán – umírá 17. 10. 1950 se zlomeným vazem.

Jeho synovec, manžel Růženy Bun-žové, který je jako lidovecký poslanec odsouzen v nepřítomnosti k trestu smrti, si zachraňuje život útekem přes hranice, a to okamžitě po vypuknutí komu-nistické totality. Prchá s poslaneckým kolegou i svým bratrem, který bojoval za 2. světové války v Titově armádě. Přes hranice se dostávají ve vagonu s nábytkem. Několik dní nejedí, nemo-

Svatební fotografie Růženy a Bohumíra Bunžových

Manželé Bunžovi u Svatého otce Jana Pavla II.

hou si ani sednout, čelí kontrolám se psy. Iluzou trnou každou minutu. Při prohlídce vozů se k smrti vyděšený František pohne a nábytek se začne s rachotem bortit. Kontrolor, vědom si toho, že ve vagonu někdo je, se však slituje a předstírá, že nic nezpozoroval. A nechá uprchlíky pokračovat dále. Nemocnému Frantovi, který za války hodně zkusil (několik dní například musel být ukrytý pod vodou), Bohumír doslouží, přežívá s ním – ač prominent – pokorně v obyčejném lágru. V Londýně pak začíná od píky, jako řeznický pomocník oškrabuje kosti, později napomáhá zakládání Svobodné Evropy a politicky se angažuje všude po světě. Manželé jsou však na celá dvě desetiletí rozdělení.

Paní Bunžovou, která o útěku muže neměla ponětí, čekají výslechy, je nasazena na práci v lese, nesmí se nikam hnout a je neustále sledována. Její dcera, ač úspěšná žačka, nesmí studovat. Manžel rodině píše jménem jedné ze svých amerických tetiček – oklikou přes tety moravské.

Bohumír se snaží do ciziny dostat i zbytek rodiny. Dokonce i prezident jedné africké země na jeho žádost pošle všem letenky. Marně. Po dvou desetile-

tích však matka s dcerou a jejím snoubencem nepozorovaně proklouznou přes hranice v autě s jedním Jugoslávцем. Přes několik zemí se dobrodružně dostávají až do Itálie.

Řeklo by se, že rodina je konečně spolu. Ne však zcela. Petra, který odjížděl na cizí doklady (raději odděleně, aby neohrozil zdar celé akce), chytanou a vsadí do vězení. Jdou na jisto, dokonce ho volají jménem. Vězení mu naštěstí zkracuje Pražské jaro i bývalý známý rodiny, advokát, který emotivně vyzývá soud, zdali by opravdu chtěl trestat kluka, který dvacet let neviděl vlastního tatů. V Československu na malou chvíli panuje uvolněnější atmosféra.

Rodina zůstává v Římě deset krásných let. Není snad českého kněze, biskupa či kardinála, s nimiž by se aktivní rodina nestýkala. Špidlík, Škarvada, Hrubý, Vrána, Polc, Ovečka i (jak šprýmují – o něco větší) Beran... Ten dokonce dává své poslední požehnání v životě právě zbožnému B. Bunžovi. Ten je krom exilového politika a publicisty člověkem společenským, navíc perfektní moravský muzikant. Exulanti chodí na společné mše, večere, túry, vydávají knihy a časopisy atp. Mezi krajany panuje soudržnost. V Římě proslulý kardinál Be-

ran, překvapí maminku Bunžovou po operaci v nemocnici. Při jejím povzděchu, že zrovna téměř odchází domů, když by jí teď personál díky němu snesl modré z nebe, Josef Beran pronáší: „Nic si z toho nedělejte, vy budete ještě dlouho na světě!“

Nemýlil se. Paní Růžena Bunžová (jejíž život byl i v jejím bydlišti v New Yorku, kde je již více než 40 let, stále pestrý) slaví 23. července 2018 své neuvěřitelné 102. narozeniny. Děkuji jí za všechny naše veselé i závažné rozhovory a společně s dalšími Čechy vyprošuji pevné zdraví, radost z každého dne a spoustu Božího požehnání!

*Marie Štěpánová
Červený Kostelec
Česká republika*

Připijme na zdraví milé oslavenkyni

***Živijó, živijó, živijó, živijó...
mnoga ljeta zdravi byli...***

Paní Růžena Bunžová je dlouholetou odběratelkou Hlasů národa. Nedávno nám zaslala do redakce vlastní rukou napsaný obsáhlý pozdravný dopis, dodnes by měla z krasopisu jedničku. Naši věrné čtenáře přejeme a od Boha vyprošujeme všechny potřebné milosti, stálou duševní a tělesnou svěžest a vše nejlepší do dalších let života

*Mons. Dušan Hladík
a redakce časopisu*

Nahlednutí do Turecka

Tak a jedeme! A kam jedeme? To je úplně jedno. Hlavně, že jedeme. Potřebujeme ujet té každodenní rutiny. Aha. Tak teda jedeme. A kdy? Co nejdříve! Ted? Ještě ne. Tak já už jdu do auta. Když mamka řekne „ještě ne,“ tak má na mysli, že už jsme pozdě, že už jsme tam dávno měli být! Což byla naprostá pravda, protože jsme všichni mleli z posledního a potřebovali jsme si odpočinout jako sůl. Jenomže jsme měli čas tak akorát si dojet na kolač do Julian a honem zase zpátky do reality. Trvalo dalšího půl roku, než jsme mohli té rutiny opravdu utéci. To víte, ještě nejsme v důchodu a škola také děti, alespoň v naší rodině, pořád volá...

Těch šest měsíců čekání bylo peklo, ale pak ten únik stál za to. Vybrali jsme si zemi pro nás dost exotickou - Turecko. Tedy, ne že bychom si ji vybrali, tak říkajíc, svobodně a dobrovolně, ale zkrátka pasovala do programu. Jednak jsme tam ještě nikdy nebyli a potom, pokud jsme chtěli vidět v létě naši Terezku, která si brala kurs malování v Istanbulu, tak nám nic jiného nezbylo.

Nasedli jsme do letadla v Praze, když se už stmívalo a těšili se na západ slunce z výšky. Let měl trvat asi tři hodiny, takže času dost na hezké pokoukání. Jen co jsme se pohodlně uvelebili, tak nám letuška přinesla jídelníček. Tak to tu ještě nebylo. Ještě nikdy jsme při našich letech neměli to potěšení, číst, co si můžeme vybrat k jídlu. Znělo to skvěle:

Jako předkrm nabízeli smažený lilek s rajčatovou omáčkou a sýrem, hlavní chod mohlo být buď hovězí po turecku, anebo kuřecí prsa s rýží a zeleninou. Vše pak mělo být korunováno čokoládovým dortem jako zákuskem. Prostě se nám sbíhaly sliny jen co jsme se na ten jídelníček podívali. Jestli to bude takhle bude pokračovat, tak se nám v Turecku určitě bude líbit. Ale ouha. Když přišlo na opravdovou večeři, tak velice jednoduchou a ještě ne celou větou nám oznámili: změna jídelníčku! Nudle! A bylo. Tak pokud to bude pokračovat takhle, tak se nám v Turecku určitě líbit nebude.

S napětím jsme vystoupili z letadla a plní odhodlání dát této zemi ještě jednu šanci jsme se nechali taxikem odvézt do našeho hotelu ve staré části Istanbulu. Jeli jsme jak o život a přestože uličky byly uzoučké, křivolaké a tma jako v ranci, tak nás místní řidič bezpečně dovezl do cíle. Tak dobře. Znaménko „plus“ ve prospěch Turecka.

Do postele jsme všichni padli jako zabítí, abychom se příštího rána probudili do kouzelného výhledu na starostaré mešity, minarety, parky, moře a lidské hemžení zalité žhavými slunečními paprsky. Paráda! Další plusko bodík. S velkou vervou jsme se vrhli do víru velkoměsta, kde žije hlava na hlavě (14 milionů obyvatel), a které je přeplněno neuvěřitelnými památkami, neznámým jídlem a pouličními prodáváči nabízejícími vše možné i nemožné. Pro nás to znamenalo neodolatelné pokušení vše prozkoumat hned teď a vše najednou. Pojednou jsme si ale uvědomili, že dnes máme dvacáté třetí výročí svatby, a že bychom za ta krásná léta prožítá spolu a čtyři dcery k tomu (Terinku. Karolinku.

Pohled na Istanbul – historickou Konstantinopol.
Vpravo bývalý chrám Hagia Sofia, vlevo proslulá Modrá mešita.

Veroniku a Tinku) rádi poděkovali a to nejlépe modlitbou v kostele. A rázem se náš výběr, kde a jak začít poznávat Istanbul, zúžil na docela malý okruh, ale s velkým pytlek problémů. Kde najít, uprostřed samých mešit, nějaký kostel a k tomu, pokud možno, ještě katolický. Bloudili jsme, hledali jsme, ptali jsme se, ale kde nic tu nic. Najednou jsme zabočili do malé postraní uličky a ejhle!

Za vysokou kamennou zdí, uprostřed vysokých stromů a bujných keřů nebojácně vzhlížely k nebi dvě kostelní věže. Vzali jsme za kliku, ale bylo zamčeno. Co teď? Najednou k nám plaše přistoupil nějaký neznámý muž a lámanou angličtinou se nás ptal, jestli se chceme podívat dovnitř. Málem jsme mu ruce zulíbali. Mělo to ale háček. Takový ten malý turecký háček. Museli jsme zaplatit 30 tureckých lir, což je asi 20 amerických dolarů, jako vstupné do kostela. Bez mrknutí jsme to rádi zaplatili.

Byl to neuvěřitelný pocit mít šanci se pomodlit na křesťanské půdě. Po chvíli jsme se začali rozhlížet po kostele a připadal nám funkční. Začali jsme se pomalu vyptávat našeho tajemného průvodce na tento Kristův ostrov uprostřed muslimského moře. Dozvěděli jsme se, že se nacházíme v anglikánském kostele, který byl vysvěcen v roce 1868 a od té doby tu slouží nepřetržitě svému poslání, včetně péče o uprchlíky. V roce 1991 tu při muslimských nepokojích a útoku na kostel přišli o život tři zdejší famíci – mučedníci... Rázem jsme dostali neuvěřitelný respekt, úctu a obdiv k tomuto místu. Najednou nám došlo, proč byl náš průvodce zpočátku tak nesměle opatrný ve svém počínání. Zkrátka to tu nemají nejednodušší. O několik minut později jsme se ocitli na ulici Istiklal, kde jsme s překvapením objevili dva italské katolické kostely kousíček od sebe – kostel Panny Marie a kostel sv. Františka z Asissi. Všude jsme s radostí troušili modlitby díkuvzdání a tak si bezvadně vyplnili naše přání k výročí.

Celý den jsme slavnostně zakončili pořádnými porcemi výborné zmrzliny v nedaleké cukrárně. To ale není jen tak si dát zmrzlinu způsobem, který jsme do teď znali: „vyber si, co

chceš, natočím ti, naberu ti a už honem běž!“ Kdepak! To je přímo představení. A nejlepší je, že vás vtáhnou do děje, ať chcete nebo ne. Jednak zmrzlinář loví tu božskou námku velkou tyčí, která je zakončená jakousi špachtlí a potom si s vámi hraje jak kočka s myši k velkému pobavení kolemstojících a přihlížejících. Tu mu jakoby padá celá porce někomu na hlavu, tam zase vám chce nabídnout ochutnávku a v poslední chvíli si to rozmyslí a ucukne, potom krouží tou zmrzlinovou tyčí nad hlavou i s porcí sladké lahůdky pro vás. Člověk s napětím sleduje, jak to dopadne. Samozřejmě že dobře. O tom není pochyb. Jen teď se vám sliny sbíhají mnohem víc, protože nápad střídá nápad a akrobatické kousky neberou konce.

Istanbul jsme na chvíli opustili a vyrazili vstříc novým dobrodružstvím podél západního pobřeží. Nejprve nás ale čekal převoz přes úžinu Dardaneli. Připadali jsme si jako bychom lezli do Noemovy archy. Jen místo zvířat vjížděla na palubu auta a autobusy, motorky a vše, co i sebevzdáleněji připomínalo vozidla. A v párech to také nebylo. Prostě takový mišmaš, který byl docela dobře pod kontrolou. Až do momentu, kdy autobus parkující uprostřed dlouhé řady aut zjistil, že je na špatné lodi a všechna vozidla kolem musela pěkně vycouvat a chca nechca milému autobusu uvolnit cestu. Takové malé zpestření líně se vlekoucího odpoledne...

Konečně jsme se odrazili od břehů Evropy a během půl hodiny se ocitli v Asii. Nevím, co jsme čekali. Zřejmě nějakou šokující změnu krajiny, jídla nebo jazyka, protože podvědomě spojujeme tento kontinent s kulturou zemí, jejichž písmo připomíná vyspaný pytel voňavého čaje. Ono ale nic! Žádné překvapení, žádná změna.

Posílili jsme se výborným sýrem, olivami, jogurtem a okurkami a vyrazili do prvního historického města hned za rohem: do Tróji. S překvapením zjišťujeme, že tu je pěkně nahuštěno. Ono totiž leží devět Trój na sobě, podle toho jak běžel čas a přibývalo historie, tak se tu vrstвило město na město, až z toho je pěkných pár metrů vykopávek do hloubky i do šířky. Pochopitelně nejznámější je Trója díky Heleně, dřevěnému koni a Peloponézským válkám. Chca nechca jsme museli tohle světoznámé místo opustit, abychom šli vstříc dalšímu velikánu historie – Aristotelu. Našli jsme ho v malé vesničce Assos pár kilometrů od Tróji, kde založil svoji filosofickou školu a kde na nás jeho nestárnoucí odkaz jukal na každém kroku. Romantický vzhled kamenné vesničky ještě umocňoval již tak silný historický zážitek. Po dlouhém dni plném zážitků jsme padli k zaslouženému odpočinku. Jenomže nám nebyl dopřán, protože nás v jedenáct hodin večer probudila modlitba z místního minaretu. Nesla se okolím jako vlna, před kterou nebylo úniku. Dlouho nám zněla v uších, než se nám podařilo znovu usnout. Jenomže ejhle, ve čtyři ráno se tato zbožná chvilka opakovala. Nemám nic proti modlitbě jakého koli náboženství, ba naopak, ale nucené modlení v takhle nekřesťansky brzkou hodinu je i na mně kapku silné kafe. A podle reakcí, které se ozývaly z ostatních domečků přeplněných turisty, jsem rozhodně nebyla sama. Po nečekané snídani ještě téměř za tmy jsme vyrazily přes velkoměsto Izmir až do vesničky Guzeldamlı, kde jsme se utábořili v hotelu Faustina a

nemohli se dočkat, až se vypravíme do nedalekých míst naplněných biblickou historií. Nejprve jsme se vyrazili do Efesu, odkud se kdysi šířily dopisy sv. Pavla místním. Není tu nic, co by připomínalo toto nadčasové psaní. Žádná zmínka o tak velké biblické osobnosti, přestože tu sv. Pavel prý strávil tři roky svého života.

To však neplatí o Panně Marii, která žila a zemřela v domečku, který je vzdálený jen asi 8 kilometrů od Efesu. Přivedl ji sem sv. Jan, kterému byla svěčena do péče samotným Kristem přímo na kříži těsně před smrtí. Hned po příjezdu do tohoto zajímavého místa nás obklopila nádherná atmosféra pohody, přestože nás vítaly samopaly namířené na nás. Místní vojsko je prý vždy připraveno chránit poutníky před případnými rušiteli klidu. Nebylo nám jasné, zda mají na mysli ochranu křesťanů před jinověrci, protože před žádnými jinými křesťanskými památkami či kostely jsme vojsko připravené k akci neviděli. Ale zpět k Panně Marii. Traduje se, že v této oblasti žila komunita prvních křesťanů. Celkově tato církev věří, že Panna Maria zemřela v Jeruzalémě. Zdejší obyvatelé, ale odjakživa věřili, že zemřela zde u Efesu a od raných dob křesťanských vždy slavili 15. srpna jako den nanebevzetí Panny Marie. Je zajímavé, jak byl tento domeček, tedy pěkně velký dům na naše poměry, znovuobjeven. Na začátku 19. století žila v Německu řádová sestřička Anna Kateřina Emmerichová, která měla kromě darů stigmat i vize, ve kterých přesně popsala nejen poslední místo pobytu a úmrtí Panny Marie, ale také události, které provázely objevení jejího prázdného hrobu sv. Tomášem. Podle popisu v těchto vizích se vydal na konci 19. století francouzský kněz Gouyet hledat ono místo, které k velkému překvapení všech skutečně našel. Po mnoha letech nejistot a dohadování o pravosti této lokality, byla vložena námaha korunována úspěchem ve formě prohlášení tohoto místa za poutní papežem Pavlem VI. Od té doby sem proudí nepřetržité davy poutníků z celého světa. Výjimkou nebyl ani Jan Pavel II. a Benedikt XVI. stejně jako Pavel VI., kteří posvětili toto vzácné místo svou přítomností během svých pontifikátů. Mše svatá se tu slouží každou neděli v 10 hodin ráno pro případ, že byste se jednou octli někde poblíž.

Odsud už je to jen co by kamenem dohodil do Selčuku, kde strávil poslední chvíle svého života svatý Jan, což připomínají zbytky baziliky nesoucí jeho jméno a hrob, ve kterém je pohřben. Ve zdejších okolí také napsal své Evangelium a Zjevení, takže toto místo dýchá biblickou atmosférou důležitosti, která nás každodenně provází při čtení těchto řádků. Zkrátka – vyjímečné a nezapomenutelné místo.

Zde jsme ukončili výpravu po stopách Písma svatého a opět se plně ponořili do radovánek světského života. Rozhodli jsme se prozkoumat světoznámé horké prameny ve vesničce Pamukkale a doufali, že na nás blahodárně zapůsobí a popřípadě nás i zkrásní stejně, jako v to kdysi doufala bájná Kleopatra, podle které tu je pojmenován jeden pramen. Co se krásy týče tak tedy nevím, nevím, protože pořád ty vrásky v zrcadle vidím, ale co se odpočinku týče, tak to byla paráda. Nutně jsme to potřebovali, protože cesta sem i tam nám dohromady trvala sedm hodin a to navíc přes vesnice od červené k červené, protože sem po většině dálnice nevede. A kde vede, tam po vás chtějí nekřesťanské mýtné, o kterém vám

neřeknou dopředu a výši si přizpůsobují podle momentální nálady. Nevyměkli jsme. Seděli jsme u výběřčího půl hodiny a nechali za sebou auta troubit v zácpě, až panáček a jeho kolegové konečně pochopili, že nejsme žádná ořezávátka. a že s námi musí zacházet slušně a hlavně spravedlivě. Trpělivost a pevné nervy zvítězily a my jsme hrdě projeli bez neférově vyžadovaného poplatku. Zkušenost k nezaplacení, to mi věřte!

Je čas se pomalu rozloučit se sluncem vyhřátým jihem a vracet se zpět do starověkého Istanbulu, který přetéká neuvěřitelně bohatou historií, připomínající spleť fascinující pavučinu událostí. Ale než se k těm událostem dostanem, tak musíme někde zaparkovat. A to je v Istanbulu pěkně tvrdý oříšek a zkouška pevnosti manželství. V dále jsem zahlédla jedno jediné volné místo a snažila se Petra, mého muže a otce našich dětí, který řídil, co nejrychleji navigovat tím směrem. Nebyli jsme sami, kdo měli zásluh na to vzácné místo a tak se strhla přímo válka řidičů. Zmatek nad zmatek, nervozita nejvyššího stupně a nemilosrdní taxikáři, kteří zkoušejí své parkovací triky za každou cenu jak hejno žraloků. Vzpomněli jsme si na heslo „život je boj“ a pustili se do toho. Turecky neumím, ale těm jménům, která nám kolemjdoucí dali, tak jsem podvědomě rozuměla až moc. Česky zato umím, ale těm jménům, co jsem dostala od své drahé polovičky, bych radši nerozuměla. Nicméně jsme se opět nevzdali a opět jsme zvítězili a tak mohli jít poodhalit roušku tajemné historie nejstaršího byzantského chrámu svaté Sofie, který se později přeměnil pod tlakem změny režimu na mešitu, ale křesťanského ducha šíří dál svou mozaikovou výzdobou zpodobňující Krista, Archanděla Gabriela a Pannu Marii.

Hned přes ulici jsme pak nemohli vynechat Modrou mešitu, která je jednou z nejprestižnějších v celém Istanbulu. Má totiž čtyři minarety, což je maximální počet, který mešita může získat. Minarety jsou, jak známo, nejenom místem hodně hlasitého a veřejného předmodlívání se pasáží z koránu, ale i odznakem důležitosti té které mešity.

A protože to bylo opravdu úctyhodné místo, tak nás také čekalo úctyhodné překvapení. Museli jsme schovat naše holá ramena a kolena. Ale copak my ženy, my jsme to očekávaly a zahálily jsme se do šátků a šál, které jsme si pro tento případ vzaly s sebou. Ale to, že jim budou vadit tátova holá kolena jukající z kratasůs, tak to jsme nečekali. Co s tím? Petřůla žádné náhradní dlouhé kalhoty s sebou momentálně neměl. Venku se mu také nechťelo třet, když měl tolik historie na dosah ruky (taky holé)... Spásná pomoc přišla od místního hlídače, který tátovi vrazil do ruky prapodivnou pytlovitě vzhlízející sukni s pokynem, že ho pustí dovnitř, když si ten skvost hotue cuture oblékne. Táta spolkl své americko evropské mužské ego, navlékl se do mešitské výstroje a výzbroje a v tu ránu s námi hrdě pochodoval zástupy turistů obdivujících poklady tohoto neuvěřitelného místa.

Skrze tajné tekoucí slzy smíchu při každém pohledu na tátu jsme se nutily do zdvořilého obdivování historie. Z pochopitelných důvodů nám to ale moc nešlo. Chudák taťulda! Ten ty dějiny tak miluje!

Kolem Modré mešity se rozkládal park, kde místní hojně nabízelí své výrobky, anebo zboží všeho druhu. Pastva nejen pro oči, ale i pro peněženku. Zalíbily se mi hedvábné šátky, úhledně rozložené na koberci na zemi, které jsem si od jedné trhovnice

Amfiteátr a hlavní třída v historickém Efesu

chtěla koupit. Už jsem držela bankovky v ruce, když najednou všichni stánkaři začali skákat i se zbožím do keřů a prostě mizely. Vypadalo to jak boží dopuštění. Nic jsme nechápali a jen jsme v němém úžasu přihlíželi. Musel na nás být neskutečný pohled: pusy dokořán, oči vypoulené, peníze v ruce, výraz v obličeji jako když neumíme do pěti počítat... Během pár vteřin nebyl v parku jediný prodáváč. Prázdný. Jen turisté. Všichni ve stejném šoku jako my. Kam a proč ti trhovci tak rychle zmizeli? Nepřestalo nám to vrtat hlavou až do okamžiku, kdy jsme uviděli policajta. Ano, přišel kontrolovat, zda tu někdo neprodává nelegálně. Je vidět, že se místní vyznají a jsou na podobné přepadavky víc než dobře připraveni a trénováni. Jen co strážce zákona zahnul za roh, tak prodej běžel dál jako by se nechumelilo a já jsem si mohla odnést své vyhlédnuté šátky, nyní s vůní nekonečných zážitků a překvapení.

Přišel večer a s ním další problém parkování. Tentokrát přímo před místem našeho pobytu. Hotelové parkoviště bylo zaplněno do posledního místa a tak nezbyvalo než se porozhlédnout po něčem jiném. A najednou, kde se vzal tu se vzal takový malý mužik a hned nám nabízel, že nám auto s kamarády pohlídá. Vypadal jak z pohádky, ale tam ta podobnost končila. S notnou dávkou nervozity jsme zjistili, že nemáme na vybranou, protože celou noc kroužit kolem ve švech praskajícího hotelu a parkoviště je nemyslitelné. Dali jsme mu klíčky od auta a teprve potom se dozvěděli, že nevedou žádné lístky či účtenky. To nás polilo horko podruhé. Náš nový známý neznámý se dušoval, že jim můžeme důvěřovat, a že budou auto střežit jako oko v hlavě a hýčkat jako v bavlnce. Nevím, jestli tu noc táta oka zamhouřil, ale já jsem byla tak unavena objevováním historie, že se mi oči zavřely dřív, než jsem si mohla na auto jen pomyslit. Ráno jsme se s naším čtyřkolím sluhou šťastně shledali, což nám spadl přímo balvan ze srdce a stále kroutili hlavou v obdivu nad poctivostí místních lidí. Náhoda? Kdo ví.

Měli jsme před sebou poslední půl den pobytu v tomto tajemně exotickém městě a chtěli jsme ho strávit na starém trhu. To byla paráda! Tisíce stánků pod jednou střechou nabízející vše od koření po lustry, boty, šperky, nábytek a po cokoliv prapodivně vypadající konče, kde ani fantazie nestačí na pojmenování. Atmosféra byla perfektně vnucující, podbízecí, úslušná, uctívá a nikdy ne arogantní. Prostě náš zákazník, náš pán.

Obohaceni nejen nepotřebnými zbytečnostmi, ale i pohádkově báječnou zkušeností nádherných momentů odpočinku a regenerace ducha i těla jsme se vraceli zpět.

Marie Peterková, San Diego, Kalifornie

Jim Caviezel: The Man Who Depicted Christ's Passion

Putting aside the glitz and glamour, its no secret that Hollywood has a dark side. Christian values don't exactly sit well with the people of Tinsel Town. Do not despair though, as amongst the dismal setting of Hollywood there exists a bright star leading the way. The actor Jim Caviezel, known best for his role as Jesus Christ in Mel Gibson's *Passion of the Christ*, lives a life of deep Christian faith.

Jim Caviezel as Jesus Christ.
The scene in which he dislocated his shoulder.

Born September 26, 1968 in Mount Vernon Washington, Caviezel was raised in a tightly knit Catholic home. His mother Margaret is of Irish decent while his father is Slovak and Swiss. His name Caviezel is Romansch, one of the four languages spoken in Switzerland. Caviezel attended Mount Vernon High School for two years before moving to Seattle so that he could advance his talent for playing basketball at O'Dea High School, a Catholic all boys school. The following spring, he transferred

from O'Dea to another Catholic school, John F. Kennedy Memorial High School where he continued to play basketball and graduated in 1987. After that, he wanted to attend the United States Naval Academy but was denied three times. Later Caviezel enrolled at Bellevue College, where he continued playing college ball. A foot injury in his Sophomore year concluded his dream of becoming an NBA player leading him to transfer to the University of Washington where he decided to pursue acting. Caviezel began acting in small plays in Seattle. He earned his Screen Actors Guild card with a minor role he landed in the 1991 film, *My Own Private Idaho*. This prompted a move to Los Angeles.

In 1996, Caviezel married Kerri Browitt, a high school English teacher. Unable to have children of their own, the Caviezels went to China to adopt. The result was a boy named Bo who had a brain tumor. After nursing Bo to health, the couple decided to adopt again and a healthy newborn girl was waiting for them in China. Before the adoption took place, they met a five-year-old girl that, like their first son, also had a brain tumor. The Caviezels decided to adopt Lyn instead, knowing that she didn't have much of a chance to be adopted due to her illness. The Caviezels felt that God was calling them to take care of these children. They adopted one more time after that, another boy named David.

In 2002, Caviezel landed the lead role of Edmond Dante in the magnificent film *Count of Monte Cristo*. Since the release of *The Passion of the Christ* on March 19, 2005, Caviezel has been a featured public speaker at religious venues. He was the spokesman for the first Catholic Men's Conference in Boston. His wife also travels the

Jim, his wife and three children

country spreading the word of God and they both speak of their strong pro-life convictions. The filming of *The Passion of the Christ* came with many obstacles. While carrying the 150 pound cross, Caviezel dislocated his shoulder. During his Sermon on the Mount scene, he was struck by lightning. In the graphic scene of Jesus' whippings, he was struck twice which created a 14inch gash on his back. Despite all of these difficult instances, Caviezel explained how he felt that his part portraying Jesus was meant to be. When Jim received the call from Mel Gibson to play the part of Jesus, he told Gibson "My initials are J.C. and I'm 33 years old". Most recently, Jim has played Saint Luke in *Paul, the Apostle of Christ*.

Jim Caviezel stands to remind us that no matter what type of setting you are in, Jesus is there to guide and keep us walking on the path towards the light. He also reminds us that it is of vital importance that along that path we sing His praises loud and clear for all to hear. "So every one who acknowledges me before men, I also will acknowledge before my Father who is in heaven; but whoever denies me before men, I also will deny before my Father who is in heaven." (RSV Matthew 10:32-33).

By Jana Krcek

Our Task Must Continue: Witness, Pray, Support the Life of the Unborn

Recently, a referendum was held in Ireland that opens the door to a change in the constitution of that country.

Since 1983 the Irish Constitution has stated, "The State acknowledges the right to life of the unborn and, with due regard to the equal right to life of the mother, guarantees in its laws to respect, and, as far as practicable, by its laws to defend and vindicate that right."

On May 25, by a two-to-one margin, Irish voters approved an amendment that reads, "Provision may be made by law for the regulation of termination of pregnancy."

In essence, that vote has authorized the legalization of abortion in Ireland. Sadly, such legislation is expected to follow quickly.

The Irish vote is deeply disappointing as a matter of law. We create laws for the common good and for the flourishing of society. That is one of the primary purposes of any law.

However, the amendment, as well as our own national tragedy of *Roe v. Wade* by which our Supreme Court legalized abortion, excludes a particular class of individuals from the very protections that should be assured to state and society.

There is, however, a second function of law. That is, law serves as a declaration of the mindset and the values of a society. It is a witness to

who we understand and profess ourselves to be.

As a reflection of that self-understanding, we regulate our conduct and our interaction with each other. On that basis, we should ask ourselves: What is the value and self-understanding that is proclaimed by laws approving, and in Illinois even funding, the taking of the lives of the most innocent among us?

We have continually heard the profound and articulate calls for the protection of the unborn from the Church.

Recently, Pope Francis has written, "Among the vulnerable for whom the Church wishes to care with particular love and concern are unborn children, the most defenseless and innocent among us. Nowadays efforts are made to deny them their human dignity and to do with them whatever one pleases, taking their lives and passing laws preventing anyone from standing in the way of this.... Precisely because this involves the internal consistency of our message about the value of the human person, the Church cannot be expected to change her position on this question... it is not 'progressive' to try to resolve problems by eliminating a human life. ..." (*Evangelii Gaudium*, 213-214).

We do well to remind ourselves that opposition to abortion, and therefore

support for the preborn, is not simply a Catholic question. Yes, we heed the commandment, "Thou shalt not kill." But the justification for that conviction can be reached by human reason as well.

As medical science advances, the earliest moment of viability keeps getting earlier and earlier, and the value of new life, whether inside or outside of the womb is seen to be ever more obviously the same.

Still, the Irish vote and the history of the Catholic faith in Ireland suggest that we need to stop and reflect on the meaning of this change.

For centuries, the Irish were among the first missionaries, going out into the world to share their knowledge and love of Jesus as a foundation for faith and family. How sad that the roots of such a noble history have withered.

Nevertheless, our reflection also reminds us that part of faith is hope. We believe that our work in support of human life will ultimately prevail because it is God's work.

Our task is to continue to witness, to pray, and especially to support the life of the unborn in our own circumstance.

Still, the difficulty of the task in our secularized world has been underscored once more by this tragic vote.

*By Bishop David J. Malloy
The Observer, June 8, 2018*

Kamenný pastýř v Klobukách

V okrese Kladno, 11 km severo-západně od města Slaný, najdete malou obec Klobuky (vystoupíte na železniční stanici Klobuky v Čechách). Je to stará usedlost, první zmínka o této obci pochází z roku 1226. Vydáte-li se z Klobuk po silnici č. 237, vedoucí přes obec Telce do obce Peruc, uvidíte přibližně po 1 km chůze nebo jízdy za obcí Klobuky napravo v poli zajímavý přírodní útvar - menhir. Parkování na silnici ani v jeho blízkosti není dovoleno, vozidlo je možné zaparkovat jenom v obci Klobuky, nebo v obci Kokovice. Ke kamennému přírodnímu útvaru vede naučná stezka z Kokovic do Klobuk. V každém případě si tu hříčku přírody běžte prohlédnout! Stojí to za to!

Hned na informační tabuli stojící u silnice č. 237 se dočtete, že nedaleko před vámi stojí nejvyšší menhir v České republice. Když se ze silnice vydáte po vydlážděné pěšince dál, do polí, dostanete se po 200 m chůze k nízkému dřevěnému ohrazení - palisádě, uprostřed níž tento sloupovitý kámen stojí. Když se ocitnete vedle kamene, naskytne se vám, za příznivého počasí, překrásný pohled na horu Říp. Na dřevěné palisádové ohrazení je možné se posadit a odpočinout si.

To, u čeho sedíte, je lidskou rukou neopracovaný sloupovitý kámen, tvořený tmavým železitým křídovým pískovcem a křemennými valounky. Je vysoký přibližně 3,5 m a svým stářím patří kamsi do pravěku, pravděpodobně do doby keltského osídlení. V nejbližším místě má šířku přibližně 1 m, jeho hmotnost je odhadována na 5 tun. Přibližně 70 cm jeho délky je ukryto v zemi.

Český geolog J. N. Woldřich žijící v 19. století tvrdil, že vztyčený kámen je zbytkem velmi hutného jádra permských pískovců. Jemu tehdy oponoval J. L. Pič, který dal u kamene roku 1898

kopat. Ukázalo se, že tento sloupovitý kámen byl vztyčen uměle. Byl skupinou pravěkých lidí usazen do písčité vrstvy, nacházející se nad podložní skálou. Stalo se tak prý už někdy v bójském období.

Kdysi prý byl klobucký menhir obklopen šesti až dvanácti menšími kameny, proto dostal název Kamenný nebo také Zkamenělý pastýř. Menší kameny měly být ovečkami obklopujícími pastýře. Jiná legenda vypráví, že se jedná o skutečného pastýře, kterému se jeho ovečky někdy zatoulaly. Pastýř prý tak dlouho bezradně stál na jednom místě, až zkameněl. Nejstarší písemné zprávy o Zkamenělém pastýři se datují do roku 1841, kdy byl klobucký menhir zanesen do mapy.

Další písemné záznamy pochází z let 1861, 1868 a 1877. Z roku 1901 je dochováno písemné svědectví účetního klobuckého cukrovaru ze kterého vyplývá, že 200 až 300 m severně od menhiru byly vyorány 2 větší kameny složené z téhož materiálu. A přibližně 28 kroků od lidskýma rukama vztyčeného kamene, ve směru na obec Telce, byl vyoran další větší kámen téhož minerálního složení.

Další legenda vypravuje, že Kamenný pastýř během každého zvonění na věži klobuckého kostelíka postoupí o velikost zrnka písku vpřed. Až prý dojde ke kostelíku v Klobukách, nastane konec světa. K tomu prý ale v dohledné době nedojde, protože pokaždé, když zazvoní zvon či zvonek v přibližně 1 km vzdálené obci Kokovice, musí se Kamenný pastýř vrátit o tutéž nepatrnou vzdálenost zpět.

Podle některých milovníků záhad vyzařuje klobucký menhir pozitivní energii. Ta lidem dává dobrou náladu a pomáhá jim v jejich práci a v jejich lidském snažení. Jiní, pověřiví lidé se menhiru bojí a mluví o jeho negativním

magickém působení. Prý za jízdy strhává řidičům automobilů volant, u zvláště citlivých lidí zvyšuje jejich tepovou frekvenci. Tento menhir prý také vábí mimozemšťany.

Je těžké říci, co je pravda a co ne. O tom, jestli má tento menhir tajemnou moc, se musíte přesvědčit sami. Zajímavé je, že v čase letního slunovratu prý byla jistého roku v blízkosti klobuckého menhiru prováděna měření, během nichž prý byly zaznamenány nezvyklé výkyvy geomagnetického pole...

Českým megalitům se intenzivně věnoval RNDr. Milan Špůrek, který je zakreslil do mapy a pokoušel se po vzoru zahraničních kolegů objevit u nich geometrické, astronomické a případné i další souvislosti. Podle výsledků jeho pozorování z místa Zkamenělého pastýře u Klobuk sluneční kotouč za příznivého počasí každého 30. dubna v průběhu východu slunce postupně překrývá horu Říp. Zahajuje prý tímto působivým způsobem počátek keltského svátku Beltain. Stejný úkaz prý se opakuje na začátku každého měsíce srpna, kdy začíná keltský svátek Lughnasadh. Pravěcí stavitelé menhiru u něho pak měli sloužit dávné pohanské obřady. Současní archeologové však Špůrkovy teorie většinou odmítají...

Podle neověřené pověsti se někde pod klobuckým menhirem nachází podzemní jezero. Právě toto jezero je prý zdrojem vody pro nedaleký pramen v obci Klobuky...

*S využitím internetu připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Kamenný pastýř, menhir
stojící nedaleko obce Klobuky**

